"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 23 — 1929 | Federated Pressin jäsen | Maanantaina, tammik. 28 p:nä—Mon., Jan. 28 | Member The Federated Press | XIII Vuosik. — Vol. XIII

Erittäin hyvin onnistunut puhetilaisuus Sudburyssa

TOVERI MORIARTY SAI OSAKSEEN VALTAVIA SUOSIONOSOITUKSIA

Puhuessaan oikoi porvariston likaisia valheita

Kommunistipuolueen Sudburyn kaupunkikomitean toimeenpanemana pidettiin ukrainalaisella haalilla täällä eilen illalla onnistunut puhetilaisuus, johon oli saapunut noin pari satalukuinen työläisjoukko. Tilaisuudessa oli Moriartyn puheen lisäksi musikaalisia ohjelmanumeroita.

Moriarty puheessaan osotti, että yhteiskunnalliset, luokkien väliset erimielisyydet ja ristiriitaisuudet ovat välttämättömästi kehittyneet nykyisen yhteiskuntajärjestelmän synnyttämistä epäkohdista. Hän viittasi, että nämä ristiriitaisuudet ovat kasvaneet taloudellisista suhteista, eikä niitä ole mikään ulkonainen tekijä aiheuttanut, kuten jonesilaiset väittävät, syyttäessään Vapautta erimielisyyksien lietsomisesta työläisten ja työnantajain välillä. Puhuja luetteli lukuisia esimerkkejä Canadasta, osottaen mitä raaimman luokkavallan vallitsevan täällä, samoin kuin muissakin kapitalistisissa valloissa.

Puhuja selosteli nykyisiä imperialistisia ristiriitaisuuksia ja niistä seurauksena olevaa uuden sodan vaaraa, sekä viittasi kaikkien kapitalististen valtojen sotavarusteluihin.

Jonesin ja "Sudbury Starin" vääristelyjä ja parjauksia ruoskitaan

Yleisö puhkesi valtaviin suosionosotuksiin, kun Moriarty ivallisesti sanoi, että pappi T. D. Jones tulee varmaankin vaatimaan niiden kahden maakuntapoliisin karkottamista, jotka eräällä lähellä Haileyburyä olevalla metsäkämpällä havaitsivat likaisuutta, tilanahtautta, huonoa ilmanvaihtoa y.m. epäkohtia, sillä olihan tällaisten asioiden julkituonti, kun se tapahtui Vapauden taholta, herättänyt hengenmiehessä vakavaa närkästystä.

Erikoisempaa huomiota asetettiin niille valheellisille syytöksille, joita jonesilaiset ja Sudbury Star on kohdistanut kommunisteja vastaan. Puhuja otti esimerkikseen lukuisia tapauksia, joissa pappisrötöstelijäin elostelemiset ovat paljastuneet, jollaisia tapauksia ei ole ilmennyt kommunistien keskuudessa. Hän kielsi sen, että kommunistit opettaisivat lapsilleen mitään "jumalan tappamista", vaan päämääränä on tieteellisen opetuksen heille antaminen istuttaaksemme heihin uskollisuutta luokkaansa kohtaan.

Kommunistipuolue työväenluokan todellinen johtaja

Puheensa lopussa vetosi Moriarty tilaisuuteen saapuneisiin työläisiin liittymään kommunistipuolueeseen, jonka hän osotti olevan ainoan työväenluokan todellisen johtajan. Yleisö puhkesi suosionosotuksiin kun hän mainitsi, että hän oli käynyt haastamassa pappi Jonesin tulemaan avoimesti väittelemään näistä kysymyksistä, sensijaan että hän suljettujen ovien takana pitämissään neuvotteluissa suunnittelee muiden taantumuksellisten ainesten kanssa entistä laajempaa hyökkäystä suomalaisia vastaan, jotka puutteellisen englanninkielen taitonsa vuoksi eivät ole niin tilaisuudessa puolustautumaan.

Tilaisuuden voidaan sanoa olleen yhden onnistuneimpia tämän kauppalan historiassa, sillä yleisö, joka oli suurelta osalta englanninkielistä, seurasi puhujaa mielenkiinnolla. Tämä on vain osotuksena siitä, että huolimatta Jonesin ja hänen kaltaistensa päinvastaisista väitteistä, alkavat työläiset entistä selvemmin nähdä luokkaeroavaisuuden ja erottavat omat etunsa porvarien ja heidän kätyrien joneksien y.m. eduista.

T. D. Jonesia syytetään poliittisesta pelkuruudesta, koska hän kieltäytyi vastaanottamasta väittelyhaastetta

Kommunistipuolueen täkäläisen järjestön toimesta jaettiin kokousvalmistelujen yhteydessä edellisenä iltana suuri määrä lentolehtisiä, joiden sisältö oli m.m. seuraavanlainen:

"Haaste koko Sudburylle: W. Moriarty, kommunistipuolueen järjestäjä, syyttää niin kutsuttujen "isänmaallisten ja yleishyötyä harrastavien järjestöjen" jäseniä poliittisten mielipiteiden kuristamisyrityksestä sen tähden, kun ne ovat työväenluokan mielipiteitä. Me syytämme tätä komiteaa siitä, että se työskentelee suljettujen ovien takana, uskaltamatta tulla ulos avoimesti väittelemään tästä asiasta. Me syytämme pappi T. D. Jonesia poliittisesta pelkuruudesta, tarjotessaan hataria esteitä kieltäytyessään vastaanottamasta kommunistisen järjestäjän haastetta väittelemään "kommunismista ja kapitalismista". Me väitämme, että puhetaidottomia luokkatietoisia suomalaisia vastaan harjoitetaan kiihotusta sanomalehdistön ja muiden taholta, jotka peräänyvät kun heitä vastassa on työväenluokan propagandan harjoittaja.

Me uudelleen haastamme pappi Jonesin, tai kenen tahansa tämän komitean jäsenen, avoimesti väittelemään Liberty-haalissa, sunnuntaina, helmikuun 3 päivänä, tai missä tahansa haalissa Sudburyssa, seuraavasta kysymyksestä:

Että, työväenluokan kärsimyksiä, jotka aiheutuvat työttömyydestä, kapitalistisesta riistosta ja imperialistisista sodista ei voida korjata kapitalistisen yhteiskuntajärjestelmän rungon sisällä."

Pappi Jones luonnollisestikin sivuutti ensimäisen hänelle annetun haasteen, sillä hän itsekin tietää, että hänen asiansa ei siedä tulla päivänvalossa tarkastettavaksi. Sentähden on tuskin luultavaa että hän tulee vastaanottamaan tätäkään haastetta.

KESKI-ONTARION OSUUSTOIMINTAVÄKI PROTESTEERAA VAINOTOIMIA VASTAAN

Co-Optasin vuosikokoukseen kokoontuneet farmarit ja työläiskuluttajat vaativat työväen perustuslaillisten oikeuksien pikaista palauttamista ja Vapautta vastaan nostetun syytteen kumoamista

Eilen pitämässään vuosikokouksessa hyväksyivät Co-Operative Trading Association of Sudburyn (Co-Optasin) jäsenet protestiponnen, millä tahtovat osottaa, etteivät he hyväksy niitä vallitsevan luokan vaino- ja sortotoimia, joita viime aikoina on kohdistettu työväen puhe-, paino-, kokoontumis- ja järjestymisvapautta vastaan etelä- ja keski-Ontariossa vaan vaativat niiden pikaista lopettamista. Heidän hyväksymänsä vastalause kuuluu:

"Protestiponsi

Kun työtätekevän väestön perustuslaillisia oikeuksia — puhe-, kokoontumis-, paino- ja järjestymisvapautta — on viime aikoina törkeästi loukattu, nostamalla Canadan suomalaisten työläisten ja pikku-farmarien äänenkannattajaa Vapautta vastaan syyte kapinallisesta herjauksesta, kieltämällä radikaalisilta työläisiltä Torontossa kokouksien pito muilla, kuin englanninkielellä; ja

kun voimassa olevaa — meidän mielestämme vanhentunutta — herranpäivänsäädöstä sovellutetaan tiukasti työläisten ja pikkufarmarien valistus- ja konserttitilaisuuksiin nähden, mutta metallikaivantoihin, joissa työskentelyn pysäyttäminen ei aiheuttaisi minkäänlaisia voittamattomia esteitä, samaa lakia noudatetaan joko hyvin lievästi tai ei lainkaan, niin näiden seikkain takia päätti The Co-Operative Trading Association of Sudbury vaatia,

että Vapautta vastaan nostettu syyte kapinallisesta herjauksesta kumotaan aiheettomana;

että kielto vieraiden kielten käyttämisestä radikaalisten työläisten kokouksissa viipymättä peruutetaan perustuslakivastaisena;

että vanhentunut sunnuntailaki korjataan niin pian, kuin perustuslailliset menetelmät sen myöten antavat, ja että sitä on siihen mennessä tasapuolisesti sovitettava sekä kaivosten ja muitten työpaikkain käynnissä pitoon että työläisten ja pikku farmarien valistus- ja konserttilaisuuksiin nähden;

edelleen päätettiin, että jäljennös tästä protestiponnesta lähetetään Ontarion maakunnan prokuraattorille W. H. Pricelle, jonka pyydetään viivyttelemättä tekemään voitavansa vaatimuksiemme toteuttamiseksi."

Nikkelitrustin suunnattomat pääomavarat

Osakkeiden yhteinen arvo nykyään n. $1,000,000,000 — Melchettin osuus riistokapitaalista $100,000,000

FROODIN Y. M. KAIVOSTEN TYÖLÄISILTÄ TULLAAN KIRISTÄMÄÄN ENTISTÄ SUUREMPIA VOITTOJA

TORONTO, tammik. 26. — "Globe" kertoo, että lordi Melchett, luovuttamalla osakemääränsä, jolla hän kontrolloi Mond Nickel Companyta, International Nickel Companylle, molempien yhtymien yhtyessä maailman nikkelituotantoa hallitsevaksi trustiksi, on mainittu Melchett suurin osakkeenomistaja Canadan International Nickel-yhtymässä, hänellä ollessa yli 1,250,000 osaketta, joiden markkina-arvo tällä hetkellä tekee n. $100,000,000.

Dollarin nousu osakehinnassa vastaa $13,700,000 lisäystä kaivosten paperiarvossa

Vakuutukset, että kaikki "sujuu hyvin" Frood-kaivannon kehittämisessä, ovat vahvistaneet International Nickelin uusien osakkeiden arvoa markkinoilla niin, että ne kohosivat yli $70:iin (vastaten n. $420 entisten osakkeiden arvossa), kohottaen siten osakkeiden arvioidun arvon n. $1,000,000,000:iin. Jokainen dollarin lisäys osakkeiden hinnasta, merkitsee $13,700,000:in lisäystä nikkelitrustin omaisuuden, kaivosten ja sulattimojen yleisessä arvossa.

Pääoman lisäykset edellyttävät suurempien voittojen kiskomista työläisiltä

Kirjoittaja huomauttaa, että osakemarkkinanoteeraukset merkitsivät parina päivänä viime viikolla n. $130,000,000:in lisäyksen Sudburyn yritysten paperiarvoon. Tämä merkitsee sitä, että Froodin y.m. yritysten täytyy tuottaa $13,000,000 vuodessa lisävoittoa, maksaakseen 10 prosenttia yksistään tälle parin päivän arvonnousulle. Mainittu 13 miljoonaa jo vastaa Internationalin koko viime vuoden riistovoittoa.

Edelleen arvellaan, että Froodin suunnattomat rikkaudet kykenevät hyvin maksamaan hyvää osinkoa nykyisellekin suuriarvoiselle osakepääomalle. Vasta kahden vuoden kuluessa voidaan Frood saada täyteen tuotantotehoon. Siihen mennessä saattavat maailman tilanteen muutokset vaikuttaa nikkelimarkkinoihin.

Sota antaisi sysäyksen Melchettin keinottelulle

Uusi suuri sota esim. saattaa merkitä suunnattomia keinottelumahdollisuuksia Melchettin kapitalistiryhmälle, sillä nikkeli on sotateollisuuden tärkeimpiä raaka-aineita, ja mainitun teollisuuden kehittäminen liittyykin imperialistivaltojen sotavarusteluihin.

Entä työläiset? Heidän selkänahasta Froodissa y.m. tullaan kiskomaan ei ainoastaan mainitut $13,000,000:n lisävoitot, vaan myöskin työläisten ja kapitalistien "sovinnollista yhteistoimintaa" puoltavan Melchettin $100,000,000 vastaavat osingot ja muille Incon omistajille menevät ryöstösaalit.

Työläisten ainoa turva on järjestäytyminen

Näiden rikkauksien kalliosta louhiminen merkitsee työläisille entistä suurempaa työtehon kiristystä bonusjärjestelmän ja työ- sekä palkkaolojen kurjistamisen muodossa. Se merkitsee tapaturmain ja silikosiksen lisääntymistä.

Työläiset voivat taistella tätä vastaan ainoastaan lujalla järjestymisellä, liittymällä kaivostyöläisten unioon, ja luomalla siitä voimakas taistelujärjestö elinetujensa suojelemiseksi.

Sotatila kuuluu vallitsevan jo Intian rajalla

Pommionnettomuus, jossa 13 intialaista surmautui, sanotaan tapahtuneen Afganistanin sotatointen yhteydessä

KIUSALLISIA KYSYMYKSIÄ ENGLANNIN PARLAMENTISSA

LONTOO, tammik. 26. — Täällä on liikkunut epämääräisiä tietoja siitä Intian ja Afganistanin rajatienoolla tapahtuneesta onnettomuudesta, jonka yhteydessä 13 intialaista ratsumiestä ja upseeria surmautui, ja kaksitoista ratsumiestä haavoittui. Toisten tietojen mukaan pommin heittänyt englantilainen lentokone ei ollutkaan harjoituslennolla, vaan toimimassa afganistanilaista Shinwariheimoa vastaan, joka on nyt yhtynyt tukemaan englantilaisten vastustamaa Amanullahia ja ryhtynyt taisteluun Habibullah Khania vastaan.

"Daily Herald" kirjoittaa tapahtuman johdosta, että ei ainoastaan ole sellainen tunne vallalla, että tähänastiset tiedot ovat riittämättömät, ja todella tuskin luotettavat, murhenäytelmän selitykseksi, vaan sellaisiakin tietoja on liikkeellä, että lentokone ei ollenkaan ollut harjoituksella, vaan toimimassa Khyber-solan Shinwariheimoja vastaan."

Parlamentissa vaadittu selitystä

Työväenpuolueen parlamentinjäsen Kenworthy esitti Intian asiain alisihteeri Wintertonille torstai-iltana kysymyksen, jossa vaati vastausta siihen, oliko se englantilainen lentokone, joka pommitti intialaisia ratsumiehiä Jamrudin lähistöllä Khybersolan suulla, harjoitustehtävissä vaiko aktiivisessa palveluslennossa?

Winterton vastasi varovaisesti selittäen, että lentokone oli hänen käsityksensä mukaan harjoituslennolla. Aikaisemmin päivällä olivat sekä Intian virasto että ilmailuministeriö ilmoittaneet, etteivät olleet saaneet tietoja tapahtumasta.

Sanomalehtipaperin hintaa koroitettu

MONTREAL, P. Q., tammikuun 26 — New Yorkissa jo kauan aikaa pidetty neuvottelut ovat sanomalehtikuningas Hearstin ja International-paperiyhtiön välillä vihdoinkin päättyneet, molempien asiakkaiden päästessä yksimieliseen lopputulokseen sanomalehtipaperinhinnan tullessa koroittamisesta 55 dollariin tonnilta. Tähän astinen sopimus, joka oli voimassa näiden välillä, määritteli sanomalehtipaperin hinnaksi 50 dollaria tonnilta.

Tätä korottamista ovat vaatineet muut canadalaiset paperitehtailijat, väittäen sen osittaisesti levittävän paperiteollisuudessa vallitsevaa kriitillistä tilannetta. Molempien Quebecin ja Ontarion pääministerit ovat asettuneet kannattamaan tätä hinnan korottamisvaatimusta.

General Motors polkemassa autotyöläisten palkkoja

AHNEEN AUTOTRUSTIN RIISTOPYYTEET EIVAT TUNNE RAJOJA

Palkanalennukset nousevat 27½ prosenttiin

OSHAWA, Ont., tammik. 26. — General Motors-korporatsioni alensi autotyöläistensä kappaletyömaksuja keskimäärin 27½ prosentilla Pontiac-auton koritehtaalla. Tähän palkkojen alennukseen liittyy pelko, että samansuuntaisia alennuksia toteutettaisiin myöskin saman auton kokoamislinjoilla, sekä leviäisi muidenkin General Motors-korporatsionin autojen valmistusprosesseihin.

Vuoden 1927 palkkataksat olivat kappaletyössä 48 sentistä alaspäin. Nykyinen palkanalennus on noin 27½ prosenttia viime vuoden palkkataksasta, ja 33½ prosenttia alapuolella vuoden 1927 palkkoja. Muussa suhteessa kappaletyö on nyt aivan samoilla perusteilla, kuin aikaisemminkin. Näiden alennuksien johdosta työläisten elinmahdollisuudet tulevat muodostumaan entistä kurjemmiksi.

Viime vuonna käytännössä olevan tuotantojärjestelmän mukaan voi työläinen saada äärimäisellä raadannalla noin 40—50 dollarin viikkopalkkoja kiireenä työaikana. Autoteollisuus ei aina käy samalla voimalla, ollen määrättyinä vuodenaikoina seisoksissa niinkin kauan, kuin neljä kuukautta. Tämä alentaa keskimääräisen viikkopalkan 24 dollariin ympäri vuoden. Nykyisen alennuksen voimaan tultua tulevat samaa kappaletyötä suorittavat miehet saamaan parhaimpana työaikana 25—30 dollaria viikossa, eli keskimäärin 18—20 dollaria viikolta koko vuotta silmälläpitäen.

Tämä viimeinen General Motors-yhtiön toimeenpaneva palkanalennus on häikäilemättömin hyökkäys työläisten elinmahdollisuuksia vastaan. Yhtiö tekee yrityksen pakottaa työläisensä raatamaan sellaisilla nälkäpalkoilla, suunnattomien voitto-osinkojen tuottamiseksi, jotka eivät ole kylliksi riittämään yksinäisenkään miehen toimeentuloon, puhumattakaan perheellisistä autotyöläisistä. Riistyksen yhä kiihtyessä ja palkkoja alati alennettaessa, ei työläisille jää mitään muuta ulospääsytietä, kuin taisteluun ryhtyminen. Autotyöläisten on noustava antamaan vasta-isku trustin harjoittamalle työläisten riistolle.

Oshawan autotyöläiset kävivät viime keväänä urhokasta taistelua autotehtailijoita vastaan, vaan tulivat petetyksi Amerikan työväenliitoon kuuluvan union kavaluudella, Jimmy Simpsonin, y.m. kapitalisten kätyrien toimesta. Oshawan autotyöläisten on ennemmin tai myöhemmin havaittava että nyt ei ole aika sovitteluihin ja nöyrään alistumiseen, vaan taisteluun, — taisteluun kansallisen autotyöläisten teollisuusliiton johdolla.

Kommunisteja uhkaillaan Torontossa

CANADAN LEGIONA ON SUUNNITELLUT "ERIKOISIIN" TOIMENPITEISIIN RYHTYMISTÄ

TORONTO, Ont., tammikuun 26. — Täkäläiselle Star-lehdelle antamissaan haastatteluissa ovat täkäläiset Canadan legionan jäsenet uhkailleet valmistaa kuuman vastaanoton kommunisteille näiden kokoontuessa tiistai-illalla Occidental-haalissa pidettävään kokoukseen. Tämän fascistisen järjestön sanotaan suunnittelevan erikoistoimenpiteitä kokousta vastaan, joka luonnollisestikaan ei voi merkitä mitään muuta, kuin väkivaltaisiin tekoihin ryhtymistä, mikä onkin ominaista fascisteille.

"Poliisia pääasiallisesti arvostellaan siitä, että se toimi ennenkuin oli mitään todellista aihetta siihen. Sitä arvostellaan teknillisen seikan ylenkatsomisesta. Jos se on kaikki, mitä puuttuu, niin kaupungissamme on kylliksi punaverisiä veteraaneja, jotka ovat valmiit avustamaan tässä asiassa ja hankkivat kadonneen lenkin." Näin sanottiin Star-lehdelle annetussa haastattelussa. Tämä ei ole yhtään vähempää, kuin suoranaista julkeata provokatsionia, jonka harjoittamista poliisi työläisvihan kiihkossaan katselee sormiensa lomitse.

Fascistinen Canadan legiona pyrkii pelottelemaan työläisiä pois kommunistisen lipun ympäriltä tekemällä tällaisia uhkauksiaan, jotka tähtäävät järjestyneen työväen terrorisoimiseen. Tämä legionan uhkaus tulee olemaan vain taisteluhaasteena suurille työläisjoukoille, jotka tulevat havaitsemaan, että heidän ainoa pelastuksensa on voimakas järjestäytyminen omiin järjestöihinsä ja taisteluun ryhtyminen kommunistipuolueen johdolla.

KULKUTAUTI ETELÄMEREN SAARILLA

Suva, Fidji-saaret, tammik. 25. — Influensa ja keuhkokuume ovat tehneet suurta tuhoa troopillisilla Etelämeren saarilla. Rotuman saarilla ovat kaikki asukkaat, 2,300 henkeä, sairaana, lukuunottamatta 2 eurooppalaista ja 50 fidjiläistä. Rotuma on n. 500 mailla pohjoiseen Fidjisaarten pääryhmästä.

KAIVOSRÄJÄHDYS VAATINUT PALJON UHREJA WEST VIRGINIASSA

PELASTUSJOUKKUEET EIVÄT OLE ONNISTUNUT VIELÄ LÖYTÄMÄÄN 50 KADOKSISSA OLEVAA KAIVOSMIESTÄ

KINGSTON, W. Virginia, tammik. 27. — Viisikymmentä kaivosmiestä ilmoitetaan olevan kadoksissa ankaran räjähdyksen jälkeen, joka tuhosi Kingston Pocahontasin kaivoksen Paint Creekissä kello kahden aikaan eilen aamulla.

Pelastusjoukkueita on tuotu paikalle Charlestonista, joka sijaitsee 60 mailin päässä. Nämä joukkueet työskentelevät kuumeisella kiireellä löytääkseen kadoksissa olevat miehet, joiden epäillään saaneensa surmansa.

Räjähdyksen lähemmät syyt eivät ole tunnetut, mutta otaksutaan aiheutuneen karttuneen hiilipölyn synnyttämästä kaasusta. West Virginian hiilikaivokset ovat yleensä muodostuneet kamaliksi työläisten surmanloukuiksi, sillä kaivoskapitalistit ovat lyöneet laimin työläisten turvallisuudesta huolehtimisen, koettaen kiskoa niin suuria voittoja kuin mahdollista. Useimmat onnettomuudet olisivat vältettävissä, jos vain olisi aikanaan huolehdittu tarpeellisista varokeinoista.

VÄÄRIÄ HUHUJA JAPANIN—NEUVOSTOLIITON VÄLEISTÄ

Moskova tammik. 24. — Tieto, että Neuvostoliitto ja Japani olisivat katkaisseet välinsä, virallisesti kumotaan. Berlinissä oli levitetty mainittua perätöntä tietoja sanottujen valtojen diplomaattisten suhteiden rikkoutumisesta.

Muuan pappismies pantu syytteeseen murhayrityksestä

Yksi yhteiskunnan tukipylväs uhannut perhettään kirveellä

Entinen saarnaaja, Fred Gifford, asetettiin täkäläisessä poliisioikeudessa syytteeseen murhayrityksestä, tämän ahdisteltua vaimoaan ja kahta poikaansa kirveellä viime viikon alussa. Gifford, joka asuu Conistonin tien varrella, heitti poikiaan kirveellä ja ajoi vaimoaan takaa uhkaillen tappaa heidät kaikki. Kaikki kolme pääsivät pakenemaan, yhden pojista hakiessa poliisin. Kun tämä saapui löydettiin Gifford vaanimassa kirveen kanssa eräässä pensaikossa talon lähettyvillä, ilmeisestikin odottaen perheensä jälleen palaavan. Vangittaessa oli Gifford kovassa humalassa.

Kertoessaan tapahtumasta, mainitsee Sudbury Star-lehti, että Gifford on entinen "saippualaatikko"-saarnaaja. Siis epäilyksettäkin saman hengellisen säädyn jäsen, kuin niin monet muut viime aikoina kuuluisaksi tulleet pappismiehet.

Sudburyn osuusliikkeiden yhdistäminen saanut sysäyksen

CO-OPTASIN VUOSIKOKOUS HYVÄKSYNYT PERIAATTEESSA LIIKKEIDEN YHDISTÄMISEN; CO-OPTASIN NYKYISTÄ HUONEUSTOA TULLAAN LAAJENTAMAAN; EDUSTAJA VALITTIIN PORT ARTHURIN KONFERENSSIIN

Osuuskaupan alkaminen näyttää varmalta

Co-Operative Trading Association of Sudburyn (Co-Optasin) vuosikokouksessa, mikä pidettiin eilen Liberty-haalissa, käsiteltiin monien muiden tärkeiden asiain ohella Co-Optasin ja Consumers' Societyn (osuusruokalan) yhdistämistä siinä ymmärryksessä, että tämmöisen keskittämisen kautta osuustoiminnallinen liike saataisiin edistymään entistään nopeammin ja että niin ollen osuuskauppa voitaisiin avata Sudburyssa aivan lähitulevaisuudessa. Kun yhdistämispuuhan selittäminen ja propageeraaminen on alotettu vasta aivan viime päivinä, joten esim. sivuseutujen farmarit eivät olleet ehtineet siihen lähemmin tutustua, ja kun minkäänlaisten ylläätyspäätösten tekeminen ei ole terveellistä raatajaväestön osuustoiminnallisen liikkeen edistymiselle, niin sen takia jätettiin ratkaiseva päätös yhdistymiseen nähden tekemättä. Kokous kuitenkin hyväksyi "periaatteessa liikkeiden yhdistämisen", velvottaen johtokunnan kutsumaan koolle ylimääräisen kokouksen noin kuukauden kuluessa, jossa kokouksessa yhdistyminen lopullisesti ratkaistaan.

Farmariväestö näytti yleensä olevan suosiollisella kannalla liikkeiden yhdistämiseen nähden, joten osuuskaupan avaamista lähitulevaisuudessa saatetaan nyt jo pitää miltei ratkaistuna seikkana.

(Jatkoa 4:llä sivulla)

VERISIÄ KUMOUSTAISTELUITA HONANIN MAAKUNNASSA KIINASSA

5,000 KIINALAISTA SURMAUTUNUT — KOTIIN PALANNEET SOTILAAT KOMMUNISTIEN PUOLELLA

PEKING, tammik. 27. — Tänne saapuneet tiedot kertovat, että kapinaliike Honanin maakunnan eteläosassa on saavuttanut suuren laajuuden. Sadat kylät ovat joutuneet kapinallisten kommunistien käsiin. Kommunistien voima on suuresti lisääntynyt sen johdosta, että kotiin lähetetyt kansallisen armeijan sotilaat ovat yleensä liittyneet heidän puolelle. Kommunistien tarkoituksena on kukistaa vanha sortojärjestelmä.

Lähetyssaarnaajien lähettämäin tietojen mukaan, on 5,000 kiinalaista menettänyt henkensä kumousliikkeen yhteydessä. Lähetyssaarnaajat selittävät kapinaliikkeellä olevan erikoisen väkivaltainen leima, että monia kyliä on poltettu ja ryöstetty, ja rauhallisia asukkaita surmattu. Verityöt asetetaan suureksi osaksi kansallisen armeijan ent. sotilaiden tilille. Kaikki tiedot viittaavat siihen, että kumous on levinnyt laajalle alueelle.

Alkuasukkaat ovat nousseet verosotaan brittiläisiä vastaan

Levottomuudet uhkaavat vahingoittaa satoa Etelämereen saarilla

APIA, Samoa, tammik. 26. — Brittiläisessä Samoassa on syntynyt selkkauksia englantilaisten viranomaisten ja alkuasukkaiden välillä, alkuasukkaiden kieltäytyessä suorittamasta veroa brittiläisille. Virkavalta koetti saada alkuasukkaiden uppiniskaisuuden lannistettua vangitsemalla heidän kuninkaansa ja lähettämällä hänet Uuteen Zeelantiin vankilaan. Voimakas alkuasukasjärjestö, Mau, on kuitenkin noussut järjestelmälliseen vastarintaan. Seurauksena on ollut, että kieltäytyminen verojen suorituksesta on levinnyt yhä laajemmalle, jonka lisäksi tämän vuoden kookospähkinäsato uhkaa kärsiä suuresti sen johdosta, että alkuasukkaat ovat lakanneet työskentelemästä erään tuhohyönteisen levenemisen estämiseksi, joka hyönteinen tuhoaa kookospuita.

AUSTRALIASSA UHKAA PUUTAVARATYÖLÄISTEN LAKKO

Melbourne, tammik. 25. — Viikon lopulla uhkaa 1,000 puutavaratyöläistä ryhtyä lakkoon sen johdosta että miehet, joiden sopimus edellyttää 48 tunnin työviikkoa, ovat olleet viime aikoina työssä vain 44 tuntia viikossa, eivätkä työnantajat haluaisi maksaa palkkaa täydeltä työviikolta.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

TOIMITTAJAT:
A. VAARA. B. A. TENHUNEN. R. PEHKONEN. M. POHJANSALO.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Naimailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoonmenoilmotukset 50c. palstatuuma. — Nimenmuuttoilmotukset 50c. kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c. lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Halutaantiedot ja osoteilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmotusagenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen. — Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten, joilla on takaukset.

Lehteen aiotut ilmotukset pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivän edellisenä arkipäivänä.
Vapauden toimitus: Huoneusto 207, Mackey Building, 4 Durham St. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 35 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

General advertising rates 75c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimaiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

"Porvari näkee vaimossansa vain tuotannon välikappaleen"

Viimeisten viikkojen kuluessa on Sudburyn — ja osaksi myös Canadan muittenkin seutujen — porvariston julkaisut lehdissään pöyristyttäviä juttuja punikkien avioliittosuhteista, lasten "tuntemisesta", naisyhteydestä, y.m. Porvarillisten lokalehtien haastattelijat ovat käyneet haastattelemassa "asiantuntijoita". Copper Cliffissä asuva Suomen varakonsulikin on antanut lausuntonsa siviiliavioliitosta. Siviiliavioliitto Suomessa ei suinkaan ole samanlainen kuin mitä se on Neuvostoliitossa. Eihän toki.

Canadan porvarien vimmattu hyökkäys kommunistia perhesuhteita vastaan ei suinkaan laadultaan ole mikään uutuus. Yhtä räävittömiä hyökkäyksiä tekivät Europan porvarit jo yli kahdeksankymmentä vuotta sitten. Kommunistisessa manifestissaan, minkä julkaisemisesta on kulunut kahdeksankymmentäyksi vuotta, osottaa Karl Marx, että porvarien ulvonta perheen pyhyydestä johtuu siitä, kun porvarillinen perhe rakentuu kapitaalille, yksityisomaisuudelle ja kun porvari näkee vaimossansa vain tuotannon välikappaleen. Kas näin kirjottaa Marx Kommunistisessa manifestissa:

"Perheen hävittäminen! Radikaalisinkin tulistuu ajatellessaan tätä kommunistien häpeämätöntä ehdotusta.

Mille perusteelle on nykyinen perhe, porvarillinen perhe rakennettu? Kapitaalille, yksityiselle voitolle. Täydellisesti kehittyneessä muodossaan tämä perhe on olemassa vain porvariston keskuudessa. Mutta tällä asiain tilalla on vastineensa köyhälistön piirissä, missä todellisesti ei ole olemassa perhettä, sekä julkisessa prostitutsionissa.

Porvarillinen perhe häviää luonnostaan, kun sen vastine häviää, ja molemmat häviävät kapitalin hävitessä. Syytättekö meitä siitä, että tahdomme lopettaa lasten riistämisen? Tähän rikokseen me tunnustamme olevamme syyllisiä.

Mutte, te sanotte, me hävitämme mitä pyhimmät suhteet, asettaessamme kotikasvatuksen tilalle yhteiskunnallisen kasvatuksen.

Entä teidän kasvatuksenne! Eikö se myös ole yhteiskunnallinen ja niiden yhteiskunnallisten olosuhteitten määräämä, joiden vallitessa te kasvatatte, yhteiskunnan toimittamaa suoranaisesti tai epäsuorasti koulujen avulla j.n.e.? Kommunistit eivät ole keksineet yhteiskunnan vaikutusta kasvatukseen; he vain koettavat muuttaa sen välityksen luonnetta ja pelastaa kasvatuksen valtaluokan vaikutuksilta.

Porvariston teaatterivalitus perheestä ja kasvatuksesta, pyhistä vanhempain ja lasten välisistä suhteista käy sitä enemmän mauttomaksi, mitä enemmän nykyisen teollisuuden toiminnan kautta kaikki perhesiteet köyhälistön piirissä repeytyvät rikki ja heidän lapsensa muuttuvat yksinkertaisiksi kauppatavaroiksi ja työn välikappaleiksi.

Mutta te kommunistit tahtoisitte saattaa voimaan naisyhteisyyden, kirkuu koko porvaristo kuorossa.

Porvari näkee vaimossansa vain tuotannon välikappaleen. Hän kuulee, että tuotannonvälikappaleita ryhdytään yhteisesti riistämään, ja luonnollisesti hän ei voi muuhun päätökseen tulla kuin, että kaiken yhteisesti käyttäminen tulisi ulottumaan myös naisiin.

Hänellä ei ole aavistustakaan siitä, että todellisena pyrintöperänä on tuotannon välikappaleena olevain naisten aseman hävittäminen.

Muuten eipä ole mikään nauretavampaa, kuin meidän porvariemme siveellinen närkästys naisten yhteisyydelle, jonka he vakuuttavat kommunistien aikovan julkisesti ja virallisesti toimeenpanna. Kommunistien ei ollenkaan tarvitse saattaa voimaan naisten yhteisyyttä; se on ollut olemassa melkein ikimuistoisista ajoista alkaen.

Porvarimme, jotka eivät tyydy siihen, että saavat käytettävikseen köyhälistönsä vaimot ja tyttäret, puhumattakaan yhteisestä prostitueeratuista, saavat mitä suurinta iloa toistensa vaimojen viettelemisestä.

Porvarillinen avioliitto on todella vaimojen yhteisyysjärjestelmä, ja sitä korkeintaan voitaisiin kommunisteja syyttää siitä, että he haluavat ulkokultaisesti salaisen naisten yhteisyyden tilalle julkisesti laillistetun. Mutta itsestään on selvää, että nykyisen tuotantojärjestelmän poistamisen täytyy mukanaan tuoda naisten yhteisyydenkin poistamisen, joka sitä järjestelmästä on syntynyt, se on, prostitutsionin, sekä julkisen että yksityisen."

Näin kirjotti kaikkien aikojen suurin yhteiskuntatieteilijä jo kahdeksankymmentäyksi vuotta sitten. Kun muistamme, että Canada on joutunut kapitalistisen kehityskauteen paljoa myöhemmin kuin länsi-Europa, niin saatamme helposti ymmärtää, miksi nuo Marxin lauseet ovat ikäänkuin varta vasten kirjotut joneseja, gigadibseja ja muita Ontarion takalistokauppalain pimeitä taantumuksen pylväitä varten.

Osakkeiden hinnat, vainot ja järjestymättömien järjestäminen

Porvarilehtien pörssinoteeraukset osottavat, että International Nickel Co:n osakkeiden arvo on noin viisinkertaistunut viimeisen kuuden kuukauden kuluessa. Mond Nickel ja International Nickel ovat trustiutuneet. Yhdeksänkymmentä prosenttia maailman nikkelistä on tätä joutunut yhden ainoan trustin komennon alaiseksi. Nikkeli- ja kuparikaivosteollisuus osottaa konkreettisia laajentumisen merkkejä.

Rinta rinnan nikkelitrustin perustamisen ja nikkelituotannon laajentumisen kera on Sudburyssa — nikkelialueen sydämessä — tapahtunut muutakin. Kaikki taantumuksen voimat ovat ryhtyneet vimmattuun hyökkäykseen kommunistista työväenliikettä vastaan. Nyttemmin ovat hyökkäykset ja vainot kohdistettu kommunistista liikettä vastaan ja muuallakin — Torontossa, Ontarion teollisuuden sydämessä ja Oshawassa, autoteollisuuden keskuksessa.

Onko mitään yhteyttä nikkelitrustin osakkeiden kohoamisella ja Sudburyn piirin vainoilla? Ja edelleen, onko Sudburyn, Toronton ja Oshawan vainoilla mitään yhteyttä?

Kaikkiin kysymyksiin on vastattava myönteisesti. Me tiedämme, että nikkelikaivantojen sulattojen työläiset ovat tykkänään järjestymättömiä. Samaten ovat olleet autoteollisuuden työläiset aina näihin saakka. Me myös tiedämme, että Canadan kommunistinen puolue on ottanut yhdeksi tärkeimmäksi tehtäväkseen järjestymättömien järjestämisen. Autoteollisuuden alalla onkin tässä suhteessa saavutettu jo melko huomattavia tuloksia. Nikkelituotannon alalla on myös otettu muutamia alkuaskeleita kaivos- ja sulattotyöläisten järjestämiseksi. Nyt päiväjärjestyksessä olevain vaino- ja väkivaltatoimien yhtenä päätehtävänä näyttää olevankin siis järjestymättömien järjestämisliikkeen ja kommunistisen liikkeen tuhoaminen, vaikka viikunanlehtinä käytetään muita seikkoja.

Kommunisteihin kohdistetuissa vainotoimissaan ovat Canadan finanssikapitaalin palkkarengit turvautuneet mitä törkeimpään puhe-, paino-, kokoontumis- ja järjestymisvapauden jalkoihinsa polkemiseen. Canadan työväenluokalta tahdotaan riistää sen alkeellisimmat oikeudet. Canadan työläisten on kohotettava valtava protestiliike finanssiporhojen diktatoorista sortoa vastaan ja vaadittava sen pikaista lopettamista.

Kominternin kuudennen kongressin teesit ja päätöslauselma kansainvälisen sodanvastaisen kamppailun järjestämisestä

(Jatkoa edelliseen numeroon)

Sotavoimien mekanisointi ja teollisuuden militarisointi, joka on välittömässä yhteydessä sodan kanssa, vaatii tarmokasta toimintaa näissä teollisuuden haaroissa, sekä myöskin niissä toimivien ammatillisten ja muiden työväenjärjestöjen keskuudessa. Toistaiseksi näkyy vielä vähän merkkejä siitä, että kommunistiset puolueet olisivat vakavasti ryhtyneet täyttämään tätä alkeellista tehtävää.

68. Käsitteiden ylimalkaisuus sotakysymykseen nähden esiintyy siinä, että ei kyetä ottamaan määrättyä kantaa sotilaspoliittisiin käytännön kysymyksiin. Joskus eivät puolueet ensinkään puutu tahi puuttuvat liian myöhään sosialidemokraattien "antimilitaristiseen" veijaukseen, joka usein kohtaa vastakaikua joukkojen keskuudessa (esim. sosialidemokraattisten "sotapalveluksesta kieltäytyjien" toiminta Saksassa); joskus kommunistiset puolueet pyrkivät kiertämään konkreettisia sotilaspoliittisia kysymyksiä yleisillä puheenparsilla tahi korvaamaan kannanoton käytännöllisiin kysymyksiin teoreettisilla propagandatunnuksilla.

Varsinkin armeijakysymyksiin nähden on havaittavissa taipumusta kiertämään kysymystä taistelusta sellaisten konkreettisten osittaisvaatimusten ja uudistusten puolesta, jotka tosiasiallisesti heikentävät militarismia (palvelusajan lyhentäminen, taistelu palkka-armeijojen kokoonpanosta ym.). **Taistelu uudistuksista** jätetään kokonaan sosialidemokraateille, joita vastaan ei esitetä todellista proletaarista poliittista ohjelmaa armeijakysymyksessä — militarismin heikentämisen ja työläisten aseistamista koskevien käytännöllisten ehdotusten ohjelmaa.

Vain muutamat puolueet ovat ryhtyneet välttämättömiin järjestöllisiin toimenpiteisiin järjestelmällisen antimilitaristisen työn tekemiseksi. Hyvin epätyydyttävä on työ sotilaiden ja merimiesten keskuudessa eräissä sodan vaaran kannalta katsoen hyvin tärkeissä maissa. Useinkaan ei käsitetä tätä työtä **joukkotyöksi**, sotilasjoukkojen valmistamiseksi. Toisissa maissa antimilitaristista toimintaa nuorison keskuudessa harjoitetaan liian ahtaalla pohjalla, toisissa maissa koko tämä työ supistuu vain työhön alokkaiden keskuudessa, luomatta riittäviä järjestöllisiä tukikohtia sotilasjoukkojen keskuuteen. Se, että imperialistisissa maissa ei tehdä työtä **merisotilaiden** keskuudessa riittävän tarmokkaasti, osottaa, että aliarvioidaan laivaston merkitystä tulevassa sodassa. Ei missään ole järjestelmällisesti käytetty hyväkseen perheiden vaikutusta armeijassa ja laivastossa palveleviin sotilaihin ja alokkaisiin.

69. Melkein kaikkialla aliarvioidaan kansallisten vähemmistöjen ja siirtomaiden talonpoikien keskuudessa tehtävän työn merkitystä. Työhön näillä alueilla on kiinnitettävä hyvin paljon huomiota.

Sodanvastaista **työtä maalla** ei ole tehtävä ainoastaan erikoisten satunnaisten ottelujen, paraatimaisten mielenosotusten järjestämisen yms. muodossa. On tehtävä suunnitelmanmukaista ja järjestelmällistä työtä, joka sidotaan työtätekevän talonpoikaiston välittömiin vaatimuksiin. Erikoinen tehtävä on työ talonpoikaisnuorison keskuudessa. On aivan välttämätöntä omistaa erikoista huomiota yhteyden aikaansaamiseen maaseudun ja armeijassa palvelevien talonpoikaissotilaiden välillä, kirjeenvaihdon lomallaolijoiden ym. kautta. Sodan sattuessa on tässä suhteessa saadulla kokemuksella mitä suurin merkitys.

Työssä **kansallisten vähemmistöjen** keskuudessa meidän on entistä päättäväisemmin puolustettava sorrettujen kansojen vaatimuksia, käytävä taistelua imperialistisen hallituksen niitä kohtaan harjoittamaa sortoa vastaan, suunnattava kansallis-vallankumouksellisten järjestöjen työtä.

Emämaiden kommunististen puolueiden on otettava yhteys vastaavien siirtomaiden kommunistisiin järjestöihin ja ammatillisiin liittoihin. Emämaiden kommunististen puolueiden on joukkotoiminnalla kaikin tavoin autettava vallankumouksellisia liikkeitä siirtomaissa.

Kaikkien maiden kommunististen puolueiden on omistettava erikoista huomiota puolueettomien järjestöjen perustamiselle (sellaisten kuin) Imperialismin vastainen liitto ja yleensä kysymykselle kapitalististen maiden työväestön ja sorrettujen kansojen kansallisen vapausliikkeen yhteisrintaman perustamisesta sodanvastaista taistelua varten.

70. Taistelu **fascismia** vastaan ei tähän saakka ole monessa puolueessa saanut osakseen riittävää huomiota. On kehitettävä voimakasta alotetta tällä alalla aatteelliseen taisteluun sekä vallankumouksellisten joukkoesiintymisten järjestämiseen nähden fascismia vastaan. Tällöin on otettava huomioon sekä selvästi fascistiset että myöskin puolfascistiset järjestöt, jotka esiintyvät demokraattisen lipun suojassa ("Reichsbanner" Saksassa, sosialifascistiset ilmiöt sosialidemokraattisten puolueiden ja ammattiliittojen johtavissa kerroksissa, työpaikkafascismi ym.). Tämä taistelu fascismia vastaan sen kaikissa ilmenemismuodoissa on mitä kiinteimmin sidottava taisteluun imperialistista sotaa vastaan.

71. Nykyisellä kaudella on luonteenomaista uusi "rauhan" ja "aseistariisumisen" saarnaamisen aalto ja laaja propaganda "sodan kieltämiseksi" porvariston taholta. Taistelua tätä pasifismia vastaan ei tähän saakka vielä ole käyty riittävän tarmokkaasti. Riittämätön on myöskin ollut taistelu porvarillista "rauhan"-propandaa vastaan ja sosialidemokraattien harjoittamaa muka "punaista imperialismia" ja "sotaista bolshevismia" vastaan tähdättyä propagandaa vastaan. Kansainliiton oikean luonteen paljastamista, joka liitto näyttelee keskeisintä osaa pasifististen harhakäsitysten levittämisessä laajojen joukkojen keskuuteen, ei ole harjoitettu riittävän tarmokkaasti ja järjestelmällisesti.

Useimmissa tapauksissa unohdettiin täydellisesti kommunistien päätehtävä Geneven konferenssin tuloksiin nähden, johon tehtävään olisi pitänyt kuulua sodanvastaisen taistelun yhdistäminen proletariaatin diktatuurin ja työläisten aseistariisumisen propaganda. Useissa maissa tehtiin pasifistisia virheitä, jotka esiintyivät aseistariisumisen tunnuksen esittämisessä.

72. VIII täysistunnon jälkeen ei useimmissa kommunistisissa puolueissa ole kiinnitetty riittävästi huomiota oikean leniniläisen kannan selittämiseen puolueen jäsenten keskuudessa. Puolueiden teoreettisissa äänenkannattajissa ja sanomalehdistössä ei ole riittävästi käsitelty sodanvastaisen taistelun peruskysymyksiä, varsinkin käytännöllisten osakysymysten valaisemista, mikä on merkittävä suureksi puutteellisuudeksi puolueiden työssä, nämä kysymykset kun ovat monessa tapauksessa olleet välittömän käytännön kysymyksiä ja kun sosialidemokraattinen sanomalehdistö on puolestaan melko paljon kiinnittänyt huomiota näihin kysymyksiin.

(Jatk.)

OSUUSTOIMINTA

Ontarion osuusliikkeiden yhteinen kokous

Jo parina vuotena ennemmin on pidetty Port Arthurin ja ympäristön osuusliikkeiden paikallisia kokouksia. Kokouksissa on pohdittu erinäisiä osuustoimintaa koskevia asioita; niissä on suunniteltu toimeenpiteistä osuustoimintaliikkeen laajentamisesta, keskittämisestä, voimaperäiseksi saattamisesta jne. Kuitenkaan kokouksissa tehtyjä suunnitelmia suuremmassa määrässä eli laajemmasti ei ole voitu toteuttaa, joskin paikallisesti osaksi on onnistuttu ja saatu aikaan näkyviä tuloksia, niin ei kuitenkaan siinä määrässä mitä olisi toivottava. Jo saavutettuja tuloksia ei tietenkään voida pitää ala-arvoisina, sillä meidän täytyy muistaa, että alku kaikissa toimenpiteissä on hidasta ja hankalaa, meidän täytyy tietää, että se kuitenkin on ollut perustuksen laskemista tulevalle tehokkaammalle toiminnalle. Saadaksemme työläisten ja köyhien farmarien osuustoimintaliikkeen yhä laajemmaksi, keskittyneemmäksi ja voimaperäisemmäksi paikallisesti, kansallisesti, kansainvälisesti periaatteellisesti, kaupallisesti, tuotannollisesti, hallinnollisesti jne.

Ylläolevia toimeenpiteitä ja tarkotusperiä silmälläpitäen on jo aikaisemmin suunniteltu koko Ontariota käsittävää osuusliikkeiden yhteistä kokousta. Se onkin nyt lopullisesti päätetty pitää Port Arthurissa, 316 Bay St., ensi helmikuun 4 p. kello 2 i.p. Eri osuusliikkeille kylläkin on jo lähetetty kirjeellinen kokouskutsu ja kehotus ottamaan osaa kokoukseen, vaan jos sattuisi olemaan joku osuusliike, joka ei ole saanut kokouskutsukirjettä, niin ei silti pidä laiminlyödä edustajan lähettämistä. Minkään osuusliikkeen, olkoon se sitten osuuskaupan, osuusruokalan, osuusmeijerin tai jonkun muun osuusliikkeen johdon, ei pidä ajatella ja kuvitella niin, että se tai tämä liike on niin ja niin hyvällä pohjalla periaatteellisesti sekä taloudellisesti ettei ole tarpeellista olla osuusliikkeiden yhteisessä kokouksessa tai että meillä ei ole mitään tekemistä jonkun toisen osuusliikkeen kanssa, joka ei edes tee liikettä samoilla toiminta-aloilla kuin me teemme; meillä on oma pyhitetty työläisryhmäkarsinamme, eikä ole tarpeellista astua sinne missä on mahdollisesti muilla mielipiteillä varustettuja työläisiä. Saattaa olla, että tänäpäivänä joku liike kaikinpuolisesti näyttää mallikelpoiselta, niin se ei mahdollisesti aina tule sitä olemaan, jos se pitää itsensä itsesulkeutuneena liikkeenä, sillä osuusliikkeellä on lukematon määrä vihollisia. Nämä viholliset monasti esiintyvät niin kieriä toimenpiteitä käyttäen, että etenkin eristyneiden osuusliikkeen jäsenien on vaikea ja kyllin aikaiseen, monasti ei ensinkään havaita niitä miksikään osuusliikettä vahingoittaviksi seikoiksi, ja mikä juuri pahinta, ne osuusliikkeiden jäsenet, eli ne osuusliikkeet, jotka toimivat juuri enemmän eristyneesti muista osuusliikkeistä, ovat aina helpommin vaarassa joutua porvariston vaikutusvallan alaiseksi ja niiden temmellyskentiksi.

Yksi keino tämän varjopuolen parantamiseksi on osuustoimintaliikkeen keskitetty agitatsioni. Porvaristonkin vasta-agitatsioni pääasiallisemmin on sen luokan yhteistoimintaa osuusliikkeitä vastaan. Siksi juuri, kyetäksemme kyllin tehokkaasti taistelemaan sitä vastaan, meidän myöskin on keskitettävä voimamme. Toimintamme, niin periaatteellinen kuin kaupallinenkin keskittyneisyys, tulee olemaan yksi tärkeä tehtävä helmikuun 4 p:n kokouksessa. Voidaksemme menestyksellisesti jatkaa osuustoimintaliikkeen kehittämistä, meidän on saatava keskustukkuliike Port Arthuriin, joka tulisi huolehtimaan kaupallisista, käytännöllisistä, periaatteellisista ja muista välttämättömyyksistä, mitkä koskevat osuusliikkeiden menestystä terveellä pohjalla Ontariossa ja Canadassa. Monia muita osuustoimintaa ja osuusliikkeitä koskevia asioita tulee konventsionissa esille, jotenka kaikkien Ontarion osuusliikkeiden välttämättömästi tulisi ottaa osaa kokoukseen.

Asia on meidän kaikkien yhteinen. Työläisten ja pienviljelijäin osuustoiminta-alalla, samaten kuin työväenliikkeen muillakin aloilla tulee tiukasti keskittää toimintaansa. Mitä keskittyneempää toimintaamme on, sen paremmin kykenemme saavuttamaan tämän päivän parannuksia ja voimaperäisemmin työskentelemään uuden yhteiskunnan luomiseksi. — C. L.

TYÖVÄEN URHEILU

Hajotustyön tulokset Saksan työväen urheiluliikkeessä

Sen jälkeen kun Saksan sosialidemokraatit menivät kapitalistien kanssa yhteiseen kokoomushallitukseen, ovat sosdem johtajat Saksassa tehneet erikoista työtä työväen urheilujärjestöjen hajoittamiseksi, saadakseen urheilujärjestötkin tukemaan kapitalistista hallituskomentoa, jossa sosdem johtajat ovat mukana.

Leipzigissä pidetyssä urheiluliiton kokouksessa annettiin merkki kaiken opposition kukistamiseksi työväen urheiluliikkeessä. Sen jälkeen on paljon yksityisiä urheilijoita ja kokonaisia oppositiossa olevia seurojakin eroitettu liitosta. Pääasiana pidettiin Berlinin ja Hallen urheilujärjestöjen rankaisemista. Reformistiset urheilubyrokraatit perustivat näihin paikkoihin uudet järjestönsä ja ovat kaikin keinoin koettaneet niihin saada jäseniä ja elämää, mutta laihoilla tuloksilla.

Kun hajoitustyö oli saatu tehdyksi, aloitti sosialidemokraattinen lehdistö ankaran taistelun jäsenien hankkimiseksi sosialidemokraattisen puolueen alajärjestöiksi muodostettuihin urheiluseuroihin. Mutta kaikki oli turhaa. Järjestöihin saatiin vain kiihkeimpiä sosialidemokraattisia puoluepukareita ja työväen urheiluliikkeen vallankumouksellinen henki katosi kokonaan urheiluliikkeen johdosta.

Sitä kurjaa tilannetta, johon Saksan työväen urheiluliikkeen johto nyt on joutunut, kuvastavat hyvin äskettäin Berlinissä pidetyt urheilujuhlat. Reformistiset johtajat uskoivat niillä antaneensa viimeisen iskun oppositiota vastaan, mutta tulivatkin itse pahoin lyödyiksi. Reformistijohtajat uskoivat lukuisten persoonallisten suhteittensa avulla eri seurojen ja yksityisten urheilijain kanssa saavana juhlille voimakkaan osanoton. Sosialidemokraattisessa lehdissä julkaistiin useita kehoituksia ja lukuisia yksityiskutsuja lähetettiin urheilijoille. Mutta kaikki oli turhaa. Ainoastaan 75 urheilijaa koko valtakunnasta otti osaa juhliin. Näin muodostui näistä "suuremmoisiksi" aiotuista juhlista voimakas mielenosoitus työväen yhtenäisen urheiluliikkeen puolesta.

Ainoastaan Leipzigin urheilijoita oli juhlissa huomattavammin mukana. Mutta se ei olekan ihmeteltävää, koska juuri Leipzigistä käsin pantiin alulle työväen urheiluliikkeen hajoittaminen Saksassa. Mutta se, että juhliin osallistui kaikkiaan näin vähän urheilijoita koko valtakunnasta, osoittaa parhaiten, että liiton sosialidemokraattiset jäsenet eivät hyväksy sosialidemokraattisten johtajain diktatuurista menettelyä työväen urheiluliikkeessä.

Urheilujuhlilla saamaansa pahaa iskua torjuakseen järjestivät reformistijohtajat sitten Berliniin Saksan ja Itävallan välisen maaottelun jalkapalloilussa. Sosdem lehdistö teki parhaansa mukaan reklaamia kilpailun hyväksi. Porvarillisissa lehdissä julkaistiin suuria ilmoituksia ja puhuttiin muutenkin kilpailujen puolesta. Mutta tulos oli jälleen yhtä huono. Kilpailuja saapui seuraamaan perin vähän yleisöä, joka katosi melkein huomaamattomiin suurella kilpailukentällä.

Liiton johdon taholta on nyt ryhdytty toimenpiteisiin niitä huomattavia urheilijoita vastaan, jotka urheilujuhlilta olivat jääneet pois. Vielä ei ole tietoa, minkälaisiin tuloksiin nämä toimenpiteet johtavat. Mutta joka tapauksessa on selvää, että suurten työläisjoukkojen myötätunto kasvaa entisestäänkin niitä työläisurheilijoita kohtaan, jotka liitosta on eroitettu työväen urheiluliikkeen hajoitustarkoituksissa.

Severing-skandaali Saksassa

Saksan työväen keskuudessa on Ruhrin terästeollisuutta koskeneen välitystuomion arvostelu saanut kummallisen vaiheen. Sosdem sisäministeri Severing on tahtomattaan joutunut todistamaan amsterdamilaisia ammattiliittobyrokraatteja vastaan. Juttu on seuraava: Valtakunnan sosdem työministeri Wissell määräsi Severingin sovittamaan terästaistelun. Jouluk. 21 p. julkaisikin Severing tuomionsa, jonka mukaan aikatyössä olevien palkkoja korotettaisiin 1—6 pfenningiä tunnissa, mutta urakkatyössä olevat eivät saisi lainkaan korotusta. Kun työläisistä yli 80 pros. työskentelee urakalla, ei palkankoroituksella siis ollut juuri mitään käytännöllistä merkitystä. Työaika määrättiin sosdem ministerin päätöksessä 57—60 tunniksi viikossa, mikä merkitsee 10-tuntista työpäivää. Kun jotkut sosdem lehdetkin, esim. "Leipziger Volkzeitung", leimasivat ratkaisun "Severing-skandaaliksi" ja huomauttivat, että ratkaisu oli vain suurkapitalisteille edullinen, on Severing kaikille Saksan sosdem sanomalehdille "Soz. Pressedienst"-toimiston kautta lähettänyt selostuksensa. Se on julkaistu Saksan sosdem puolueen pää-äänenkannattaja "Vorwärts"issä jouluk. 29 p:nä ja huomauttaa Severing siinä, että amsterdamilaiset ammattiliittojohtajat olivat eräissä neuvotteluissa maaherra Bergemannin luona sitoutuneet työläisten keskuudessa läpiajamaan vielä paljon huonommat palkat kuin mitä hänen päätöksensä edellytti.

Kommunistinen sanomalehdistö on kaiken aikaa varoittanut petoksesta, jonka sosdem ministeri nyt todistaa puoluetoveriensa ammattiliittojen johtajina tehneen. Mutta Severing on paljastanut toveriensa harjoittamat lehmäkaupat vain lieventääkseen omaa tekoaan, jonka työläiset ovat ankarasti tuominneet.

Intian miljoonaiset työläis- ja talonpoikaisjoukot nousevat taisteluun

Viime vuoden lopulla pidettiin Intiassa neljä suurta työläisten ja talonpoikain neuvottelukokousta, jotka järjesti Intian työläis- ja talonpoikaispuolue. Ensimäinen konferenssi pidettiin Liallpurissa Punjabissa. Viranomaiset koettivat tehdä kaikensa estääkseen konferenssin pidon. Talonpoikia yritettiin kaikenlaisten valheiden avulla pitää erillään konferenssista ja ylioppilailta kiellettiin suorastaan konferenssiin osanotto. Siitä huolimatta oli konferenssissa tuhansia osanottajia.

Eräs huomattavimmista konferenssin osanottajista lausui siellä: Intia samoin kuin koko kapitalistinen maailma tarvitsee todellista yhteiskunnallista, poliittista ja taloudellista vallankumousta. Edelleen puhuja kehoitti Intian työtätekevää kansaa noudattamaan Neuvostoliiton työtätekeväin esimerkkiä.

Konferenssin puheenjohtaja Chabil Das kehoitti Intian työtätekeviä järjestäytymään ja kansainvälisen vallankumousliikkeen turvin kukistamaan imperialistisen ja kapitalistisen komennon, jonka jälkeen vasta Intian työtätekevät voivat saada itselleen ihmisoikeudet.

Konferenssissa hyväksyttiin päätöslauselma, jossa m.m. sanottiin, että talonpojat Intiassa voivat vasta sitten saada itselleen paremmat elinmahdollisuudet, kun he ovat ensin järjestäytyneet ja järjestöjensä avulla kykenevät taistelemaan elinehtojensa puolesta. Intian työtätekeviä talonpoikia painaa nykyisin erittäin raskaana se, että heitä pakoitetaan useinkin pakkotöihin ilman mitään korvausta, heidän kannettavakseen on asetettu varsin korkeat maa- ja vesiverot jne. Nyt aiotaan vielä englantilaista sortovaltaa Intiassa entisestäänkin lisätä, jota varten Simonin komissioni on maassa tutkimassa mahdollisuuksia siihen.

Konferenssin eräässä päätöslauselmassa esitettiin vaatimus Intian täydellisestä riippumattomuudesta sekä kehoitettiin taisteluun kapitalistien hyökkäystä vastaan Intiassa ja imperialistien sotavarusteluja vastaan. Samoin päätöslauselmassa tuomittiin "kansalliset johtajat", jotka eivät halua olla yhteistyössä työväenliikkeen kanssa.

Englannin työväenpuolueen ja ammatillisen liikkeen johdon politiikka tuomittiin myöskin konferenssissa ankarasti. Sitävastoin selitti konferenssi kommunistisen puolueen ja anti-imperialistisen liiton toimivan sellaisten periaatteiden mukaan, jotka saavat Intiankin työtätekevien joukkojen myötätunnon puolelleen. Intian työläiset ja talonpojat tulevat yhdessä näiden järjestöjen kanssa taistelemaan kansainvälisen imperialismin kukistamiseksi.

Delhissä pidetty suuri neuvottelukokous on myöskin vaatinut täydellistä itsenäisyyttä Intialle sekä maan ja tehtaiden yhteiskunnallistuttamista. Tästä konferenssissa olivat talonpojat sangen runsaslukuisesti edustettuina ja olivat he saapuneet konferenssiin sangen pitkienkin matkojen takaa.

Chansissa pidettiin samoin suuri neuvottelukokous. Tämän kokouksen puheenjohtaja lausui avajaispuheessaan m.m. seuraavaa:

Meidän työläisten ja talonpoikain täytyy käydä taistelua kahdella rintamalla: brittiläisiä imperialisteja ja Intian kapitalisteja vastaan. Intian porvaristoa vastaan, joka näyttelee niin suurta osaa maamme poliittisessa elämässä, esiintyen houkuttelevan swaraj-nimen takana ja vaatien itsehallintoa, joka tosiasiallisesti merkitsee porvarillista itsehallintoa, täytyy meidän taistella samalla tavalla kuin brittiläistä imperialismiakin vastaan. Työtätekevien itsehallinto on suuresti riippuvainen heidän taloudellisesta vapaudestaan.

Työläisten ja talonpoikain täytyy taistella neuvostotasavaltojen muodostamisen puolesta vapauttaakseen maailman ja voidakseen käydä rakentamaan sosialismia.

Näillä konferensseilla on varmasti suuri historiallinen merkitys, sillä Intian työtätekevät ovat niissä esittäneet omat vaatimuksensa ja ohjelmansa torjuen "kansallisten" johtajain holhousvallan, joka pyrkii lamauttamaan Intian työtätekevien taistelua.

Lihatrustin huikeat voitot

Yhdysvaltain suurimmat lihanpakkauslaitokset, Swift, Armour ja Cudahy, ovat tehneet voitoksi viime vuoden ajalla yhteensä $55,000,000, josta puhtaaksi ylijäämäksi on jäänyt $28,706,936. Moinen riistosaalis on ollut seurauksena, ei liikkeen lisääntymisestä, mutta työnriiston tehostamisesta ja ostohintojen polkemisesta. Lihatrustin työläiset tietävät itsekohtaisesti edellisen seikan ja farmarit jälkimäisen.

Swift Co:n viime vuoden voittosaalis oli $14,813,182, joka oli $2,610,689 enemmän kuin sitä edellisen vuoden ajalla ja merkitsi $9.87 voittoa jokaista osaketta kohden.

Sitten vuoden 1896 on Swift Co. käärinyt voitoksi $324,000,000, eli 375 pros. sijoitussummasta.

Armaur Co:n voitto on viime vuonna $30,813,182, joka oli $10,000,000 enemmän kuin sitä edellisenä vuotena. Yhtiön osakkaat saivat puhtaaksi jäännökseksi $11,326,425.

Armour Co:n voitto on viime vuotta sitten $150,000 pääomalla ja on se 40 vuoden ajalla, eli v. 1919 mennessä tehnyt voitoksi $179,270,000.

Cudahy Co:n viime vuoden voitto-osuus oli $6,112,038, josta puhtaaksi jäi $2,567,328.

Kolmen lihatrustin viime vuotiset myynnit tekivät viime vuoden ajalla $2,000,000,000, josta summasta jakaantui Armour yhtiön osalle $900,000,000, Swiftin $970,000,000 ja Cudahyn $251,000,000. — Lihatrustin herroilta ei ole puuttunut hyvinvointia. Toisin on laita lihakarjan kasvattajien.

Montrealin uutisia

NAISTEN TOIMINNASTA

Täältä Montrealista harvoin näkee kirjoituksia Vapaudessa naisten toiminnasta. Toverittarelle on aina joskus kirjoitettu, ja on ollut vakituinen kirjeenvaihtaja. Päätimme ruveta myöskin Vapaudelle kirjoittamaan toiminnastamme.

Naisjaostomme toimii kokolailla vilkkaasti. Työkokoukset pidämme säännöllisesti joka kahden viikon päästä. Olemme myös vakituisessa yhteydessä T. N. L:n vieraskielistovereiden kanssa. Edustajamme käy aina kaupungin keskuskomitean kokouksissa. Naisjaostomme on melkein puolueen jäsenistä kokoonpantu. Kokouksissa käy kaikki jäsenet, aivan ihmeeksi on joskus joku pois joukosta.

Täällä Montrealissa on paljon suomalaisia työläisnaisia, jotka eivät vielä kuulu T. N. L:n eikä muihinkaan työväenjärjestöihin. Naisjaostomme velvollisuus on tehdä näille työläistovereille selväksi liittomme tarkoituksen ja siihen liittymisen tärkeyden. Tässä on kyllä uurastusta kysyvä työmaa edessä, vaan luulen, että kun me vain tositarmolla ja luokkataistelijan päättäväisyydellä käymme työhön, niin me kohotamme jäsenmäärämme ainakin puolella. Kun osaston iltama- ja huvitilaisuuksissa käy niin paljon tulemalla osaston tilaisuuksiin, antavat he jo kannatuksen työväen toiminnalle. Ei ainakaan uskoisi olevan mahdotonta saada heitä liittymään mukaan.

Toverittaren levitysryntäykseen päätimme ottaa osaa ja ilmoittautua kilpailemaan. Vaikka emme punaista viiriä saisikaan, niin olemme ainakin tehneet velvollisuutemme omaa lehteämme kohtaan.

Kansainvälistä naisten päivää tulemme viettämään kielisten tovereiden kanssa yhdessä Prince Arthurhaalissa. Päivänmäärä ilmoitetaan myöhemmin. Ohjelma siellä tulee olemaan hyvä. Suomalainen jaosto tulee myös ottamaan osaa ohjelman suoritukseen. Toivottavasti tähän tilaisuuteen mennään kaikki naiset ja miehet.

Palvelijatarosasto on myös toiminnassa täällä. Sen toiminta on ollut vähän hiljaisen puoleista. Ei oikein ymmärrä mikä niitä tyttäriä vaivaa, kun niin pieni osa käy kokouksissa, vaikka jäseniä on aika paljon. Jäsenkirjuri viime kokouksessa ilmoitti uudet jäsenet numerolla 33 ja 34. Näin iso joukko kun vain innolla toimisi oman asiansa eteenpäin viemiseksi, saisi paljon aikaan. Nyt kun palvelijatarosasto toimii iltamat 24 p. helmik. toivoisin että he saisivat kaikkien järjestyneitten työläisten kannatuksen. Naisjaoston jäsenet varmasti menee sinne kaikki, sillä olemme tehneet sen hyvin, että palvelijatarosasto tarvitsee — ja ansaitseekin — voimakasta tukea ja apua, ja naisjaosto vanhempana järjestönä on velvollinen sitä heille antamaan.

Oli aivan unohtua mainita se hauska ohjelmailtama, jonka naisjaosto pistää toimeksi 3 p. helmik. osaston lukutuvalla. Tämä on tilaisuus, jonka ansaitsee pistää muistiinsa ja saapua silloin lukutuvalla.

Naisjaoston kirjeenvaihtaja.

— Ajattelehan, kun eräs lentäjä putosi tänään suoraan istuinlihakset edellä maahan tänään juuri minun ikkunani kohdalla kadulla....

— Ihmeellistä!

— Niin.... hän.... liukastui banaaninkuoreen.

Eri paikkakunnilta

Elspeth, Alta.

Koska aika ja tilaisuus myöten antaa, niin pakisen tässä paikkakuntamme riennoista. Ensiksikin sopii mainita, että Kuusamon koulupiirin veronmaksajain vuosikokous, johon piiriin tämä Elspeth kuuluu, pidettiin tammikuun 12 pnä mainitulla koululla. Kokouksessa tavanmukaisesti selostettiin koulun toiminnoista kuluneen vuoden aikana ja samalla järjestettiin asioita nyt alkaneelle vuodelle. Suurempia muutoksia ei ollut tapahtunut, eikä suurempia myöskään tiettävästi tule koulun asioissa tapahtumaan tämänkään vuoden aikana. Tiliraportti osoitti, että koulun hallinto on velkaa 600 dollaria ja saamassa samalta ajalta veroista 1,125 dollaria. Verotusjärjestelmä on 40 doll. jokaista 160 eekkeriä kohden.

Koulu on kaksiosainen, alkeis- ja korkeakoulu. Koulujen tarkastajan lausunto opettajiin nähden oli, että korkeakoulun opettaja Miss Norte on kohtalainen ja alkeiskoulun opettaja Miss Ena Voima samoin hyvin onnistunut yleisesti kaikissa suhteissa, vaikka jälkimäinen on ollut toimessaan vasta alun kolmatta vuotta.

Koulun johtokuntaan valittiin K. Hiltusen tilalle, joka on muuttanut pois koulupiiristä, M. J. Harju. Toiset johtokunnan jäsenet ovat S. E. Mackey ja Matt Portiin. Siivoojan ja lämmittäjän toimeen tuli Alferd Santikko ja puiden laiton sai Gust Volt.

Albertan viljankasvattajain renkaan organiseeraaja Mr. Mckenzin piti puheen Elspethin haalilla tammikuun 14 pnä. selostaen probleemeja, jotka ovat syntyneet renkaan toiminta-ajalla. M.m. selitti puhuja ne ovelat tavat joilla keinottelijat narraavat farmareita. Puhujalla oli esitettävänään eräs porvarien markkinajulkaisu, jossa oli merkittynä viljan hinnat kaikille vuoden eri päiville, mutta ei ollut merkittynä kuinka paljon viljaa kunakin aikana myytiin. Kun ottaa näistä taulukoista viljan keskihinnan, niin näyttää ne, että viljan ostajat ovat maksaneet yleensä korkeita hintoja viljasta. Mutta kun ottaa huomioon minä aikana viljan hinta on ollut korkealla ja kuinka paljon silloin on viljaa myyty, niin huomaa, että se korkea "maksu" johtuu mahdottomiin alhaisesta. Korkeaa hintaa on nim. maksettu silloin kun farmarilla ei ole ollut viljaa myydä ja alhaista silloin kun hänellä on sitä ollut runsaasti. Täten ovatkin hinnat todellisuudessa paljon alempana kuin mitä mainittu markkinatilasto osoittaa. Se onkin vain keksitty peittämään sitä häikäilemätöntä ryöstöä maailman silmiltä, mitä kapitalistit harjoittavat meitä farmareita puhtaaksi kynissään. — Matt.

ITSEMURHAT EUROPASSA

Itsemurhien lukumäärään nähden on Saksalla ensitila maailmassa. Eniten itsemurhatapauksia on rekisteröity Saksassa, jossa niitä on ollut 31.9 jokaista 100,000 henkeä kohti vv. 1901—1910. V. 1915 niiden suhteellinen lukumäärä kohosi 36.3 tapaukseen. V. 1926 se teki jo 38.1. Kaikkia Saksan kaupungeissa, joiden väkiluku on vähintään 15,000, oli itsemurhien lukumäärä v. 1926 keskimäärin 27.8 jokaista 100,000 henkeä kohti. V. 1927 se laski 26.8:aan. Sveitsissä itsemurhien lukumäärä läheteli vv. 1910—26 Saksan tilastoja. Ranskassa tapahtuu keskimäärin 20 itsemurhaa jokaista 100,000 asukasta kohti, Belgiassa 13—14, Hollannissa 6—7, Norjassa 5—6.

Etelä-Europan maissa tapahtuu itsemurhia paljo harvemmin. Vasta viimeyuosina on niiden lukumäärä kohonnut Espanjassa ja Italiassa. Kaikissa maissa lisääntyvät naisten itsemurhat, kun taas miesten itsemurhatapaukset vähenevät.

Neuvostoliiton työkoulu 10-vuotias

Kirj. Krupskaja

10 vuoden taipaleen on jo kulkenut Neuvostovallan työkoulu. Tätä aikaa on toveri Krupskaja eräässä kirjotuksessaan kuvannut seuraavasti:

Mitä meillä oli vallankumouksen ensi vuosina kansanvalistuksen alalla? Hyvin vähän. Siitä mitä ei pitänyt tehdä oltiin selvillä. Ei pitänyt koulussa rukoilla eikä opettaa jumalan kymmeniä käskyjä, piti heittää nurkkaan vanhat tsaarinajan keisaria ylistävät oppikirjat piti opettaa lapset työhön. Täytyi hävittää selkäsauna, muistutukset, ärjymiset, täytyi antaa oppilaan yksilöllisyydelle kehitysmahdollisuudet, täytyi luoda aivan uudet suhteet opettajan ja oppilaan välillä ja täytyi lähentää väestöä kouluun.

Mutta piti opettaa koulussa, miten opettaa — se oli vielä epäselvää. muistan hyvin vuoden 1919. Matkustin silloin Volgalla ja Kamalla "Punatähti"-nimisessä agitatsionilaivassa. Minkälainen mahdoton käsitteiden sekamelska silloin vielä vallitsi koulussa. Nisnij-Novgorodissa opetettiin vielä vanhan tavan mukaan, Pabotkien kylässä vanhojen maanalaisten piirien ohjelmien mukaan. Kasanissa opetettiin rakkautta työhön ja maatalousoppia.

Oli sentään muutakin kuin käsitteiden sekaannusta. Kerran pidettiin kokousta Kasanin yliopistossa ja ensimmäisillä istuimilla istuivat talonpoikaisnaiset pitkävartisine saappaineen ja keltaisine liinoineen kuunnellen työläisten kertomuksia siitä, mitä he olivat tehneet koulun pelastamiseksi ja lasten elämän järjestämiseksi. Oli sangen useista kaupungeista mitä kiintoisimpia opettajain kertomuksia heidän uudesta luomistyöstään, kysymykset oli aivan uudella tapaa asetettu, oli uusia oppikirjoja, joita opettajat olivat itse tehneet ja joita oppilaita varten käsin kopioitiin, oli erinomaisia lasten piirustuksia j.n.e. Sai nähdä, minkälaisia voimia kykenee vallankumous herättämään eloon, mutta silloin ei ollut vielä murskattu sitä mikä oli vanhaa, eikä omaperäistä toimintaa vielä valettu määrättyyn uomaan, organisoitu.

Ja vanha oli vielä luja.

Muistan kuinka Vladimir Iljits v. 1920 kyseli eräältä Popovan koulua käyvältä pojalta, mitä hänelle opetettiin.

Ensimmäinen tunti, kertoi poika, opetettiin meille murtolukujen kertolaskua, toinen tunti oli historiaa, opettaja kertoi Egyptistä j.n.e.

Vladimir Iljits kyseli häneltä koko koulupäivän menoa, sitten katsahti minuun, naurahti ja sanoi: "Niinkuin on ollut, sellaiseksi on kaikki jäänytkin".

Seuraavana vuonna hän sai aikaan Valistusasiain Kansankomissariaatin yhteyteen valtakunnan oppineiden neuvoston järjestämisen.

Monasti hän puhui minulle: "Kaikkein tärkeintä on nyt luoda ohjelmat, määritellä opetuksen sisältö ja sitten järjestää aikakauslehti".

Viimeksi kuluneiden vuosien aikana voimistuneella koululla on jo toinen näkö. Vanhalle linjalle ei sitä enää voida johtaa, sitä vastaan nousisi koko opettajain etumaisin joukko ja itse väestö.

Minulle lähetettiin — kirjoittaa edelleen toveri Krupskaja — äskettäin "Pioneerilehden" toimituksesta nippu lasten kirjoituksia siitä, minkälaiseksi he ajattelevat sosialismin. He kirjoittivat tavattomista tekniikan saavutuksista, tuotantovoimien kasvusta ja siitä ettei enää ole oleva köyhyyttä, että kaikilla on oleva riittävästi, että ihmisten ei tarvitse tehdä työtä, vaan koneet tekevät sen heidän puolestaan, että ihmisillä on oleva valoisat ja lämpimät asunnot....

Ihmisten väliset suhteet sosialismin vallitessa ovat olevat aivan toiset kuin ennen, että ihminen sosialismin aikana tulee ajattelemaan, tuntemaan, ja kehittymään aivan toisin, että koko elämä muuttuu toiseksi, rikkaammaksi elämänkokemuksista, kirkkaammaksi ja kauniimmaksi. Häneltä häviää yksinäisen, syrjään työnnetyn, kaikille tarpeettoman olemassaolon kurjuus, häviää pikkumainen ilkeys, kateus ja ihmisviha. Valtava, voimakas kollektiivinen ajatus, suuri kollektiivisuuden tunne tulee yksinäisen onnen etsijän ajatusten tilalle, yksilöllisen elämän huolen, yksityisomistajan itsekkäiden tunteiden tilalle.

Toveri Lenin näki jo silmäinsä edessä uuden järjestyksen nousevan. Hän puhui "Kirotun porvarillisen järjestelmän jätteistä pikkuporvarillisine, anarkistisine ja itsekkäine pyrkimyksineen, jotka ovat tiukasti kiinni tarttuneet myöskin työläisiin. Mikään Kiinan muuri ei ole koskaan eroittanut työläistä vanhasta yhteiskunnasta. Ja hänessä on säilynyt paljon kapitalistisesta yhteiskunnasta perittyjä ajatuksia". Mutta samanaikaisesti Lenin puhui myöskin "uudesta ajatustavasta, joka kehittyy työväenluokan keskuudessa". Hän puhui siitä, miten täytyy "miljoonien, satojen miljoonien pitkin ääretöntä maata hajallaan olevien, sinne tänne joutuneiden ihmisten tahdosta luoda yhtenäinen tahto".

Yhtenäisen työkoulun, joka on yhteydessä laajoihin joukkoihin, aikaansaamisessa Lenin näki sellaisen aseen, jolla voidaan kasvattaa nouseva sukupolvi uudessa kommunistisessa hengessä. Hän kirjoitti sosialistisesta koulusta, että se voi olla meillä suojavarustuksena kaikkea tulevaisuudessa uhkaavia selkkauksia ja taisteluja vastaan.

Meillä on olemassa se, minkä hyväksi tehdä työtä, on se minkä puolesta taistella.

Suomen lehdet Neuvostoliiton puutavarakaupasta

Englantilaisen lehden "Yorkshire Postin" tietämän mukaan on nyt juuri päätetty erittäin suuri puutavarakauppa, joka käsittää 500,000 stand. Neuvostovallan puutavaraa. Ostajana on Englannin puutavaratuottajain muodostama yhtymä ja kauppahinta on 10 miljoonaa puntaa. Neuvostovallan puutavara-asiamiehille, jotka myyvät puutavaraa Ison-Britannian markkinoille, on taattu Neuvostovallan koko ensivuoden tuotannon myynti vakaannutettuihin hintoihin koko myyntikauden ajan. Suurimman osan ostetusta puutavarasta ovat tuontiliikkeet, joita on kaikkiaan 12, vakuuttaneet ja sitä varten muodostaneet yhtymän.

Tämä Suomen lehtien julkaisema uutinen on siellä aiheuttanut ihmetystä. Varsinkin Suomen taloudellisissa piireissä on juttu tästä suuresta puutavaran sijoituksesta Englannin markkinoille herättänyt suurta huomiota. Ensi laivauskautta varten on Suomessa myyty vasta noin 300,000 stand. edellisen vuoden myynnin tähän aikaan ollen lähes 400,000 st. Suomen puutavaran ostajina ovat nyt pääasiassa esiintyneet Belgia, Ranska ja Hollanti. Englanti, kuten ylläolevasta englantilaisen lehden tiedonannosta näkyy, on kiinnittänyt huomiota Neuvostovallan puutavaraan, minkä vuoksi nähtävästi se on ollut hyvin pidättyväinen ostoihin nähden Suomesta. Samoin Saksa ja Espanja, jotka ovat edellisinä vuosina esiintyneet aikaisina ostajina, ovat myös olleet pidättyväisiä kaupoissaan. Nyt Suomesta myydyt tavaramäärät ovat menneet 10—15 shillingiä alhaisemmilla hinnoilla kuin viime vuonna.

Suomen porvarillisten talousmiesten puutavarakatsauksissa huomautetaankin, että niin Suomen kuin Ruotsinkin puutavaranviejäin on vaikea kilpailla Neuvostovallan kanssa, kun tällä on hinnat hiukan alhaisemmat ja tavara laadultaan parempaa. Venäläisten laivaajain sanovat porvarilehdet sijoittaneen myös suuria puutavaramääriä Hollantiin, Saksaan, Belgiaan ja Yhdysvaltoihin.

Edelleen todetaan, että sahatun tavaran markkinatilanne on edelleen vaikea. Vientimääränsä laskevat suomalaiset puutavaranviejät laskeutuvan 1,000,000 st. ja v. 1930 vieläkin alemmaksi. Suomen vienti oli korkeimmillaan v. 1927, jolloin se oli 1,278,000 st. Tämän sahatavaran viennin laskeutumisen mahdollisuudet ottaen huomioon, esittävät jo Suomen talousmiehet, että sahateollisuuden pelastamiseksi nykyisestä ahdinkotilasta on välttämätöntä supistaa tuotantoa se on sulkea edelleenkin sahalaitoksia. On huomattava, että Suomessa viime kuluneen vuoden aikana jo paloi lähes 30 saha- ja puutavaralaitosta, joukossa suurempiakin. Näiden palaneiden saha- ja puutavaralaitosten tilalle ei ole rakennettu uusia, joten tuotanto onkin huomattavasti jo viime vuodenkin aikana vähentynyt. Mutta työttömyys saha- ja metsäteollisuudessa on huomattavasti lisääntynyt, joka luonnollisesti on lisännyt yleistä kurjuutta koko maassa, mutta varsinkin työläisten ja pienten talonpoikain keskuudessa, jotka ovat olleet pakotettuja etsimään ansiotöitä metsätyömailta.

SUOMESTA

SISÄMINISTERIN "EDISTYSMIELISTÄ" POLITIIKKAA

Aikaisemmin olemme kertoneet, että Uudenmaan läänin maaherra Jalander eväsi passin saannin Neuvostoliittoon Kuljetustyöväen- ja Rakennustyöväen liittojen luottamusmiehiltä, tov. E. Jokelalta ja U. Nurmiselta, kun heidän piti mennä S. Ammattijärjestön edustajina Neuvostoliiton Ammattijärjestön kongressiin. Maaherran päätöksestä valitettiin sisäasiainministerille, joka on nyt antanut siitä päätöksensä. Päätöksessä ilman pitemmittä perusteluitta ilmoitetaan, "ettei valitus anna aihetta mihinkään toimenpiteisiin."

"Edistysmielinen" sisäministeri Kivimäki on siis antanut oivan näytteen siitä ahdasmielisestä politiikasta minkä maan edellisetkin taantumukselliset hallitukset ovat omaksuneet.

SUOMEN VALTIOVELKA OLI VUODEN LOPULLA NOIN 3½ MILJARDIA MK.

Valtiokonttorista saatujen tietojen mukaan oli Suomen valtiovelka joulukuun lopussa v. 1928 yhteenä Smk. 2,939,562,195, josta ulkomaista vakautettua velkaa Smk. 2,592,766,895 ja kotimaista vakautettua Smk. 346,795,-300. Nykyisen kurssin mukaan laskettuna teki valtiovelka kaikkiaan 3,740 milj. markkaa.

Viime vuoden ajalla lisääntyi ulkomainen vakautettu velka kaikkiaan 595.5 milj. markalla aiheutuen lähinnä maaliskuussa otetusta 15 milj. dollarin lainasta. Samaan aikaan väheni kotimainen vakautettu velka 205.8 milj. markalla aiheutuen skandinaavisen lainan kuoletuksesta, joka kuoletuskurssitappio todellisuudessa oli kirjanpidollista arvoaan moninkerroin suurempi. Ulkomaisen valtiovelan lisäykseksi jäi siis viime vuoden ajalta 389.7 milj. markkaa.

Kotimainen velka vähentyi vuoden kuluessa 145.1 milj. markalla. Tuntuvin erä tästä oli vuoden 1919 6 pros. lainan jäännöksen lunastus.

Valtiovelan puhtaaksi kirjanpidolliseksi lisäykseksi viime vuoden aikana tuli siis 244.6 milj. markkaa.

KUUMA MASSA POLTTANUT TYÖLÄISEN KUOLIAAKSI KAUKAALLA

Kaukaan selluloosatehtaalla sattui t.k. 3 pnä iltapäivällä tapaturma. Kun työläiset olivat n.s. kuulan tyhjennyspuuhissa, niin tällöin puusta rakennettu tyhjennysputki hajosi ja kiehuva massa syöksyi luukkuja avaamassa olleiden työläisten päälle. Näistä toiset onnistuivat pakenemaan kiehuvan massan alta pois, mutta kuulan keittäjä Lauri Pehkonen jäi alle, saaden vaikeita palohaavoja.

Loukkaantunut saatettiin kiireellisesti tehtaan sairaalaan, jossa lääkäri totesi Pehkosen kuolleeksi ja kuoleman aiheutuneen säikähdyksestä johtuneesta sydänhalvauksesta. Lauri Pehkonen oli perheellinen.

"HYVÄ PAIMEN" JA KADOSTA KÄRSIVIÄ PIENVILJELIJÄ

Viime keväänä vuokrattiin Jalasjärvellä pappilan maita n. 50—60 hehtaaria 10 vuodeksi. Vuokramaksu sovittiin vuosittain maksettavaksi maan laadun mukaan. Nyt katovuoden sattuessa vuokralaiset pitivät kokouksen ja pyysivät helpotusta tähän vuokran maksamiseen. Kirkkokokous asiaa käsiteltyään ei voinut mennä vuokraa alentamaan. Tulo- ja menoarvio oli hyväksytty ensi vuodelle.

Tällä tavalla kirkko suhtautuu kadesta kärsimään joutuneiden hädänalaiseen asemaan.

Vuokraajat ovat etupäässä pienviljelijöitä, joita muutenkin on kova onni kohdannut tänä vuonna.

POLIISI AMPUNUT TYÖLÄISEN PÖLLÄKKÄLÄSSÄ

Pölläkkälän työväentalolla vietettäessä karnevaaleja loppiaisiltana oli tilaisuuteen saapunut m.m. Pölläkkälän poliisikonstaapeli Vilho Eloranta. Järjestysmiehet toimittivat hänet kuitenkin tilaisuudesta kohta pois, väittäen Elorannan olleen juovuksissa, ja ottaen häneltä pois ampuma-aseen. Eloranta haki kuitenkin toisen ampuma-aseen, luultavasti kotoaan, uhaten sillä ampua jonkun hengiltä. Klo 10 ajoissa oli työmies Viljami Juhonpoika Virolainen, joka oli ollut poistamassa Elorantaa tilaisuudesta, lähtenyt kotiaan päin, joka on noin 300 metrin päässä työväentalolta. Eloranta lähti häntä seuraamaan, ja V:n päästyä kotinsa lähettyville ampui Eloranta häntä selkään, jolloin luoti tunkeutui ruumiin läpi. Haavoittunut toimitettiin Pölläkkälän sairaalaan leikattavaksi, mutta hänen henkiin jäämisensä on epävarmaa. E. pidätettiin.

KUUSAMON TYÖLÄISET VAATIVAT VEROHELPOTUKSIA

Joulupäivänä oli Kuusamon työväentalolle kutsuttu koolle yleinen työläisten kokous, jossa käsiteltiin monia tärkeitä kysymyksiä. Keskusteltaessa työläisten taloudellisesta tilasta nykyhetkellä asettui kokous kannattamaan sitä aloitetta, jonka Kuusamon kunnan valtuuston työläisryhmä on valtuustolle esittänyt, ja jossa kehoitetaan valtuustoa kääntymään valtiovallan puoleen anomuksella, että valtio myöntäisi kunnan menojen peittämiseksi riittävästi varoja, jotta nyt kato- ja työttömyystilanteen aikana kunnan vähävaraiset työläiset ja talonpojat voitaisiin vapauttaa veroista.

Edelleen keskusteltiin kato- ja työttömyystilanteen käsittelystä eduskunnassa ja todettiin, että ainoastaan sos. työväen ja pienviljelijäin ryhmän kanta ja esitykset vastaavat tilanteen vaatimuksia. Samoin työkyvyttömyys- ja vanhuusvakuutusasiassa, josta kaatunut Sunilan hallitus teki esityksen, on työläisedustajain esittämä kanta sellainen, joka vähävaraisten keskuudessa voi saada kannatusta. Kokous lausui käsityksenään, että hallituksen esitystä ei olisi hyväksyttävä, koskapa tämä työläisille ja yleensä vähävaraisille epäedullinen esitys hyväksyttynä tulisi vaikeuttamaan vanhuuden ja työkyvyttömyyden huollon saamista oikealle tolalle.

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:
Consulate General of Finland, Room 918
1410 Stanley Street, Montreal.
(Corner St. Catharine and Stanley)

AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte, Port Arthur, Ont. — Adiel Saarimäki, 319 Bay St., Toronto, Ont. — H. P. Albert Hermanson, 479 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L. Copper Cliff, Ont. Charles E. Magnusson 54 Dock St., Saint John, N. B.

OHRANA NUOTANNUT TAASKIN TYÖLÄISEN

Etsivä keskuspoliisi on pidättänyt erään Helsingin—Vaasan välillä kulkevan junan vaunujen siivoojattaren välttäen tämän kuljettaneen salaa Vaasaan "kiellettyä kommunistista kirjallisuutta". Keskuspoliisi on ilmoittanut jo pidemmän ajan tutkineensa asiaa ja nyt ovat "tutkimukset" johtaneet yllämainittuun pidätykseen. Aikaisemmin on ohrana saman jutun vuoksi pidättänyt työmiehen vaimon Hilma Kaupin Vaasasta.

VANKILOITTEN MAASSA

Joulukuun 22 p. oli maan vankiloissa yhteensä 7,499 vankia, joista 6,-870 miestä ja 629 naista. Miesvankeja oli sanottuna päivänä lääninvankiloissa seuraavasti: Helsingissä 323 ja tiloja 179, Turussa 335 ja tiloja 215, Hämeenlinnassa 271 ja tiloja 180, Viipurissa 487 ja tiloja 234, Mikkelissä 113 ja tiloja 115, Kuopiossa 223 ja tiloja 121, Oulussa 136 ja tiloja 86 sekä Vaasassa 293 ja tiloja 133.

Näistä lääninvankiloissa säilytetyistä miesvangeista oli 1,057 sakkolaisia. Loput sakkolaiset ovat pääasiallisesti Tammisaaressa ja Lahden—Heinolan välisellä rautatiellä ratatöissä noin 300 miessakkolaista. Koko vankiluku Lahdessa sanottuna päivänä oli 423.

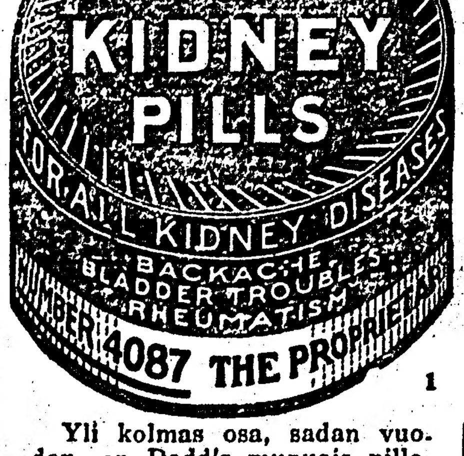

Yli kolmas osa, sadan vuoden, on Dodd's munuais pillerit ollut huomatuin lääke selän pakotukselle, reumatismille, virtsarakko vaivoille ja moneen muuhun kipuun, jonka on aikaansaanut huonot munuaiset. Saatavana kaikissa kaupoissa 50c laatikko tai 6 laatikkoa $2.50 tai tilaamalla suoraan The Dodds Medicine Company, Ltd., Toronto 2, Ont.

Kurjuuden kokemuksia Suomen Perä-Pohjolan metsäkämpiltä

Olemme saaneet julkaistavaksemme eräältä Suomen Perä-Pohjalossa vuosikausia työskennelleeltä tukkilaiselta, joka käyttää nimimerkkiä J. V., mielenkiintoisen kuvauksen Perä-Pohjolan tukkityömailla vallitsevista kurjista oloista ja raakamaisesta mielivallasta, jota valko-Suomen vallassaolijat käyttävät tunnetulla taidollaan myöskin työmailla. Kirjoitus on hauskalla tyylillä kirjoitettu, joten se on senkin puolesta kiintoinen kaikille lukijoille.

Täällä Canadassa on kymmeniä tuhansia suomalaisia, joista monikaan ei täydellisesti tunne sitä mittaamatonta kurjuutta, jossa metsätyöläiset nykyvuosina Suomen kolkoissa korvissa elävät. Etenkin ne lähes kymmenentuhatta metsätyöläistä, mitkä joka talvi joutuvat olemaan pohjois- ja koillis-Suomen sydänmaissa olevilla kämpillä, jotka myös keväisin pitkien uittoväylien varsilla leipäänsä hakevat. Siihen kamppailuun leivästä on suuri lukumäärä joutunut osille pohjolan pientalonpoikiakin.

Runoilijat ylistävät pohjolaa kesäyön auringon ja loimuavien revontulten maaksi. Se kesäyön auringon loiste on murheen loiste suurimmalle osalle pohjolan kansaa, kun heidän täytyy työskennellä melkein ympyriäisiä vuorokausia, jotta lopulta juopuneen lailla hoippuu. Ei revontulten loimahdukset tuo tietoja runottaren mailta sille, joka kylmän hyytävissä murjuissa yöt saa paleltua ja päivät paukkuvan pakkasen kynsissä työskentelee, saamatta ruumiilleen edes täydellistä ravintoa.

Puutavarateollisuus on se tuki, jonka varassa Suomen valtion raihnainen talous huomattavalta osaltaan seisoo. Joku vuosi takaperin muutama yläluokan viikkolehti kehuikin, jotta meillä on metsien vihreää kultaa, joka tuo meille ilot ja hyvinvoinnin täälläkin pääkaupungissa. — Mutta eipäs maininnut viisaudessaan sen kullan kaivajista. Ja vihreää kultaa n.s puutavaraa ja etenkin järeää puutavaraa otetaan suurelta osalta pohjois-Suomen metsistä. Esimerkkinä voin mainita, jotta Kemijoesta uitetaan vuosittain viidettä miljoonaa tukkia ja lähes ½ miljoonaa kuutiometriä paperipuita. Ottamalla huomioon pohjolan monet joet, joissa myös uitetaan miljoonia tukkia ja suuret määrät paperipuita, niin voi asian tuntematonkin saada jonkinmoisen käsityksen kuinka paljon noita vihreän kullan kaivajia siellä tarvitaan.

Jos kerron minkälaisia ne kämpät ovat, joissa joutuu asumaan ne henkilöt jotka suurelta osalta tuovat hyvinvoinnin Suomen yläluokalle. Kämppiä, toisin sanoen kurjuuden majoja, oli vuonna 1928 Roveniemellä olevan metsä- ja uittotyöläisten sihteeristön (ammatillisen järjestön keskuselin) keräämän tilaston mukaan viidettäsataa. Ja minä voin nähdä selvän kuvan tälläkin puolen "rapakon" oltuani viime vuoden edelliset viisivuotta talvet kämpillä ja keväät sekä kesät uittotöissä jokilatvoilta aina meren rannikolle asti, ja mitä olen seurannut täältä sitä elämää, niin ei se ole parantunut yhtään vieläkään.

Kerron ensin urakkatyöläisten kämpästä, n.s. tukin ajureiden asunnosta, jossa lämmitellään nälkäistä ruumista yön aikana, jos sattuu lämmintä olemaan. Kämppä on sisältä parinkymmenen jalan paikkeille sivuunsa, pyöreistä hirsistä tehdä hosuttu, suota ja sammalta on seinän rakojen täyttönä, joka jäätyy niin pian kun ensimäinen pakkanen saapuu ja pysyen jäässä niin kauan kunnes kesän kuuma paiste sen sulattaa. Sivuseinät ei ole montakaan jalkaa korkeat, mutta keskikohdalla sentään sopii suorana seisomaan. Kattona on hongista halottuja kelleksiä, joidenka päällä on taas voiteena suota ja sammalta, päällimäisenä on vähän multaa. Kämpän lämmetessä valuu vettä asukkaiden päälle kosteesta suoseikaisesta sammaleesta. Puhuuhan ne työnantajat vesikaton laittamisesta ja vesikatto se todella onkin. Vesikatoksi levitetään kämpän päälle aidaksen mallisia halottuja puita. Oven reikä on matala, jottei mahdu siitä muuten, kun polvillaan. Ikkuna jos sattuu olemaan ei ole suurempi kun 12x12 tuumaa. Makuuritsit on melkein maaperässä seinävierillä. Konttaamalla on ritsille mentävä, kämppä on siksi matala ritsin kohdalta. Ja ajatella sitä "pehmoista" petiä missä saa talvikuukaudetkin nukkua, kun kirveellä halotut laudat on kyljen alla ilman mitään erikoisempia pehmikkeitä, paitsi niitä vaatteita, jotka ovat päivällä työssä ollessa päällä; ja eipä se monasti kämpän lämpö salli jättää yöksikään vähemmäksi vaatteita päältään, lakkikin täytyy hyvin laittaa päähänsä jottei tukastaan jäädy jäiseen seinään kiinni. Lattiana on muutamanlaisia rankoja kämpän keskellä, mutta maapa se on tavallisin lattia. Lämmityslaitteina käytetään kivistä muurattua takkaa, (pohjolaisen kielellä "piisiä") taikka peltikaminaa, jätkän kielellä "pömpeliä", ja pömpelipä se on jo yleisempi, kun se tulee tukkiporhoille halvemmaksi, ja tukkijätkille kurjemmaksi kun edellä mainitsemani "piisi". "Piisi" lämmittää paremmin, yhtätasaisesti, ja pitää ilman kuivempana kun pömpeli, joka saa märistä vaatteista syntymään vesihöyryä kämppään. Edellä kertomani laisessa murjussa joutuu olemaan kortteeria noin kaksikymmentäviisi miestä ja joskus paljon enämpikin. Silloin täytyy kutjahtaa kurjalle lattialle nukkumaan. Lattiaa ei tavata koskaan erikoisemmin puhdistaa, joten siinä on likaa "pehmikkeeksi". Kämpät teetetään kontrahtimaksuilla, vaihdellen tekomaksu 1,200 ja 2,000 mk:n väliltä talli mukaan luettuna, sen ollessa kahdeksalle hevoselle. Kämpistä peritään vuokraa 1 mk. vuorokaudelta miestä kohden ja itsensä täytyy vielä hommata polttopuu, joten ei työnantaja pidä väliä kämpän tiiviydestä, kunhan vain vuokraa saa. Ja vuokra se menee tallistakin, hevosta kohden yhtäsuuri kuin miehestäkin. Lukija itse tehköön selväksi kuinka paljon työnantaja saa voittoa kämpästään, kun kolmekin kuukautta asutaan kämpässä. Laki kuulemma määrää panemaan vedenpitävän katon kämpän päälle ja sanoo ne sen määräävän jotta talli ei saa olla kämpän vieressä, mutta kämpän viereen se silti tulee, kun se tulee työnantajalle halvemmaksi siinä, jossa sen voi järjestää kolmella seinällä, mieskämpän seinän ollessa neljäntenä. Näiden "uudistusten" tultua paperille, nousi kämpän vuokrat 50 pennistä 1 mk:aan, joten siinäkin kapitalisti-ahmatti veti pitemmän korren. Jos useimpinakin vuosina asutaan samassa kämpässä niin joka asumakausi on samanlainen vuokra.

Ruokajärjestelmästä ei ole paljon sanomista, kun ei ole paljon mistä sanoa. Isänmaallinen työnraatajain nälkiinnyttämisjärjestelmä on täällä kehittynyt huippuunsa. — Jokaisella on säkissään eli repussaan leipää ja useimmiten mustaksi mädäntynyttä "läskiä" (oikealta nimeltään Amerikan silavaa). Onnellisimmilla on vähäinen murikka voitakin ja kukaties kahvia ja sokeria sekä kahvin keittovälineet, jotta voi keittää juotavaksi mustat kahvit. Ja annetaanpa sitä "nokivettä" naapurillekin, jolla ei ole mahdollisuus kulettaa kertomiani ylellisyystavaroita. Maitoa ei ole minkäänlaisessa muodossa saatavana työmaissa eikä myöskään perunoita ole saatavissa. Ne kun jätkät tuhlaisi rahaa kaikenmoisiin ruokatavaroihin jos niitä vaan olisi saatavissa ja siitä seurauksena täytyisi maksaa vähän kunnollisempaa palkkaa. Ja on se toinenkin tekijä, jonka tähden pidetään puuttuvan ravinnon varassa, mutta siitä puhun myöhemmin. Vaikka ei ole paljon syötävää niin ruokaan kumminkin menee noin 25 markkaa päivää kohden; senkin selitän tuonnempana tarkemmin, mitkä temput ne nostaa ruokarahaa niin korkealle.

Puhutaan nyt siitä rakennuksesta, jonka toisessa päässä asuu työmaan johtajasakki ja toisessa päässä päivätyöläisten sekä satunnaisten urakkatyöläisten joukko. Olkaamme herroille kohteliaita ja kertokaamme heidänkin asumarakennuksestaan, kun on jätkäinkin kämpästä puhuttu. Onhan se näköjään paljon korkeampi kun urakka-ajureiden kämpät, vaikka samanlaisista hirsistä se on tehty. Kattokin on päreistä tehty, joten sen voi ymmärtää katoksi. Oven reijät myös on korkeimmat kun kämpissä; joista edellä kerroin. Ikkunat myös on neliruutuiset. Jos nyt seuraamme kämpältä tulevan rahan pyytäjän mukana herrain puolelle, jota tukkijätkät sanoo "teräväksipääksi", ja eikä suotta sillä se pää on monipuolisesti varustettu. Oven edessä on tavallisuudessa porstuakin, jossa tavallisesti pruukataan tyynnytellä kapinoivaa mahaa, joka heikon ravinnon takia on käynyt äänekkääseen murinaan, jotta olehan nyt hiljaa kun leivän herran eteen astumme, tai muutoin voi hän pyssyllä uhaten ajaa meidät ulos. Siirrymme oven sisäpuolelle jännittynein mielin, jotta kuinkahan tuo käypi sen rahan saannin kanssa. Jos ei satu ennemmin ennättäneitä nälkäisiä olemaan täynnä tämä niin sanottu konttori, niin näköala on seuraavanlainen: Perällä olevan ikkunan alla on pöytä, jonka toisessa päässä on valtaistuin missä "leivän herra" (työnjohtaja) istuu tietoisen näköisenä asemastaan, jota tietoisuutta vahvistaa pöydällä tai vierellään seinällä oleva automaattinen pistooli. Pöydän toisessa päässä on kirjurin paikka, jossa istuu kirjuri. Useimmassa tapauksessa hänelläkin on lähettyvillä ampuma-ase samaa maata kun leivän herrallakin ja onhan siinä muitakin välineitä, laskukone sekä pienoinen kassa-arkku ja papereita, jotka näyttää miesten työn arvon olleen siis laillaan elämän kirjoja. Seinillä näkee lukuisasti ampuma-aseita, jos vain on suurempi työmaa ja aikomus oikein kurjilla palkoilla teettää. Ne kun ovat huomanneet Suomen tasavallassa automaattisten "työvälineiden" tärkeyden. Pitää kai ne huolen jotta jokaista asetta kohden on uskollinen käyttäjä. Ja olenpa nähnyt pidettävän ampumaharjotuksiakin, vai lieneekö tarkoitettu nälkäisten pelotukseksi. — Huomaapa seinältä vielä muun hyvän lisäksi "Tehdasseutujen evankeliumiseuran kirjaston", jossa ei tapaa yhtään työväelle tarpeellista kirjaa sillä ne kirjat on tarkoitettu samaan tehtävään kun pistoolitkin, vaikkakin eritavalla käyttäen. Ompa siellä jonkun istuimen päällä mustimman taantumuksen sanomalehtiä luettavaksi nälkäisille rahan odottajille. Sanomalehdet tilaa tukkikapitalistit, niin myös kustantaa Evankeliumiseuran kirjastot työmailleen. Vielä siinä huoneessa on muutamia yhden hengen sänkyjä, jotka on laudoista tehty, mutta jos sattuu olemaan suurilukuinen se kurjuuden esikunta, niin on varattu toinen huone esikunnan käytettäväksi ja ampuma-aseet sen seinälle myös. (Jatk.)

Ilmotuksiaeripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena tokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suletttuna koko päivän.

HUONEITA JA RUOKAA SAATAVANA New Ontario Cafessa. Musiikkia keskiviikko, perjantai ja sunnuntai-iltoina. Auto junia vastassa. Urho Pihlaja, Box 154, Sudbury, Ont. Puhelin 1358.

HIEROJA JA LUONTAINEN HOITAJA Mrs. I. Ylönen ottaa vastaan Sudburyssa 130 Elm St. East, phone 276.

PORT ARTHUR, ONT.

TURKISNAHKOJEN VÄLITTÄJÄ Jas. Horrigan, 40 S. Water St., vastapäätä Sailors Institute, Port Arthur, Ont.

NÄRVÄSEN SAUNA AUKI JOKA arkipäivä kello 2—12 yöllä. 218 Secord St., Port Arthur, Ont.

KELLOSEPPÄ. KAIKKEA KELLOja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 192 South Algoma St., Port Arthur, Ont.

PALLOHUONE. SAATAVANA SIkaareja, tupakkaa ja pehmeitä juomia. Toivomme yleisön kannatuksen liikkeellemme. Mäki ja Kivistö, 318 Bay St., Port Arthur, Ont. (M

FORT WILLIAM, ONT.

FORT WILLIAM STEAM BBATH 208 Robertson St., avoinna joka arkipäivä kello 10 ap.—12 yöllä.

C. A. STENBACK, VÄLITTÄÄ OStajille ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742 S. 607 Simpson St. Fort William, Ont.

TILATKAA PUKUNNE MATTI Maineelta 627 Simpson Street.— Puhelin 1185 S.

TORONTO, ONT.

TORONTON SUOMALAISESTA leipomosta on aina saatavana kaikkia leipomoalaan kuuluvia tuotteita. Toronto New Bread Co., 44 Mitchell Ave., Toronto, Ont., puh. Ad. 3198. (MK

SUOMALAINEN NAISTEN PUKImoliike 453 Queen St. W. Lähellä Spadina Ave. Mrs. Ida Ojala (MT

KIVIHIILTÄ JA KOKSIA, PARASta lajia, johon olette tyytyväisiä. — Toimitan myöskin muuttoja. Alanko Coal, 33 Robinson St. Trinity 0386J. (MTr

TIMMINS, ONT.

HAMMASLÄÄKÄRI A. P. BRENnan tekee kaikkia alaan kuuluvaa työtä ensiluokkaisesti. Maksut kohtuulliset. Hyvä kannatus suomalaisilta. Avoinna myös iltasin. Sijaitsee yläkerrassa postikonttoria vastapäätä. Timmins. (M)

Halutaan tietää

Poikani **Antti Johannes Kettunen**, ollut kuusi vuotta tietämättä. Jos huomaat nämä rivit, niin kirjota tai jos joku hänen tovereistaan huomaa tämän, olisi hyvä ja ilmottaisi minulle. (25

Antti Kettunen,
Box 280, Sioux Lookout, Ont.

Missä nykyään oleskelee serkkuni **Urho Syrjälä** ja **Matti Kivimäki?** Heittäkääpä kirjeellä jos satutte nämä rivit huomaamaan, osoitteella: (24

Matti Rintamäki.
288 Albert Rd., Ford City, Ont.

Kolme nuorta poikaa haluaa

kirjeenvaihtoa iloisten tyttöjen kanssa. Vastaukset lähetettävä valokuvien kera.

Järvi 23,
Koski 22,
Joki 20,

Wabewawa, P.O. Ontario

Miksi kutoa käsin

kuin kerran voitte kutoa kymmenen kertaa nopeammin Home Family Knitter koneella, joka kestää elämän iän. Hinta $45.00. Tulkaa katsomaan tätä konetta.

WEBER WOOLLEN MILL,
Sudbury, Ont.

Sudbury

TYÖMAASOLU NO. 2 KOKOUS

Huomenna tiistaina kello kuusi ja kolmekymmentä iltapäivällä. Jokaisen solun jäsenen on ehdottomasti saavuttava kokoukseen tai ellei voi saapua on annettava tieto poissaolon syystä.

S. J. SUDBURYN OSASTON

No. 16 johtokunnan kokous pidetään ensi tiistaina t.k. 29 p:nä kello 8 illalla Liberty-haalilla.

SUURENMOINEN OSUUSTOIMINNALLINEN ILLANVIETTO

Oman osuusliikkeemme Co-Optasin toimesta oli Liberty-haalille eilen illaksi laitettu vapaa ohjelmallinen tilaisuus. Tilaisuus oli suurenmoinen sekä osanottajain paljouteen että siinä esitettyyn ohjelmaan, innostavaan henkeen ja eteenpäin pyrkimykseen nähden. Juhlasali oli tupaten täynnä yleisöä.

Tilaisuudessa puhuivat toverit Virta ja Vaara selostaen puheissaan osuustoiminnallisen liikkeen käytännöllisiä ja periaatteellisia puolia ja menetelmiä. Niinikään esitti toveri Virta Co-Optasin vuosikokouksen hyväksymän protestiponnen, minkä iltamayleisö yksimielisesti hyväksyi kätten nostolla. Sekakuoro huvitti yleisöä onnistuneilla esityksillään, jotka yleisö palkitsi valtavilla suosionosotuksilla. Myös soittokunta esiintyi edukseen. Ajola ja Lahti sekä kumppanit esittivät pitkän kupletin, jossa oli sekä osuushenkeä että huumoria. Lopuksi esitettiin yksinäytöksinen huvinäytelmä Mrs. Elizabeth Jones sekä muutamia runoja ja soololauluja, joiden esittäjäin nimiä ei tämän kirjottaja saanut haraviinsa. Co-Optasin puolesta tarjottiin vapaat kahvit iltamavieraille.

Varmaankin teki tämä onnistunut tilaisuus kaikkiin mukana olleihin sen vaikutuksen, että osuustoiminnallinen liike on nousukaudessaan Sudburyssa ja yleensä keski-Ontariossa ja että se on erottamaton osa työväen yleisestä luokkataisteluliikkeestä. — PUNIKKI.

"Himo"

näytelmästä harjotus näyttelijäin pukuhuoneessa keskiviikko-iltana kello 7.30.

"METSÄJÄTKÄT JA HEIDÄN MORSIAMENSA"

muistiharjoitus perjantai-iltana näyttämöllä kello 9. Kaikki mukaan säestäjä ja kuiskari myös.

SOITTOKUNNAN

harjotus torstai-iltana kello 8.

"METSÄJÄTKÄT JA HEIDÄN MORSIAMENSA"

esitetään toisen ja toistaiseksi viimeisen kerran Liberty-haalin näyttämöllä ensi lauantai-iltana. Siis kaikilla on vielä tilaisuus nähdä tuo veikeä näytelmä täällä Sudburyssa.

TOINEN ERÄ

Kisan jäsenten välisestä harjotushiihdoista suoritettiin eilen. Hiihdettävä matka oli 20 km. tavallisen vaikeaa murtomaata. Hiihtäjiä oli alussa sama määrä mitä edelliselläkin kerralla, nim. 5. Myöskin Beaver Laken Jehun Laine oli radalla hiihtäen koko matkan.

Kuosmanen joutui, kengän hieroessa jalkaa, keskeyttämään hiihtonsa. Voittaja tässäkin erässä oli Eino Meriläinen ajalla 1 t. 32 m. 16 s., toisena Paul Jansson aika 1 t. 38 m. 2 s., kolmantena Lasse Sinisalo aika 1 t. 38 m. 16 s., neljäs Martti Kyrölä aika 1 t. 40 m. 27 s. Laineen aika 1 t. 43 m. 39 s.

Nyt on jälellä vielä 10 km. näistä harjotushiihdoista, jonka hiihtopäivää ei ole vielä tarkemmin määrätty.

Naisten olisi myöskin ollut määrä hiihtää, mutta yhtään halullista 2 km. matkalle lähtijää ei ilmaantunut. Naisemme eivät siis ole oppineet näillä kaupungin kaduilla käyttämään suksia, sillä muuhunkaan tulokseen ei tästä voi tulla.

YLEISIÄ UUTISIA

Sudburyn osuusliikkeiden yhdistäminen . . .

(Jatkoa 1:ltä sivulta)

Co-Optasin huoneuston laajennus

Kokoukselle selosti liikkeenhoitaja Luoma, että Co-Optasin päivittäin pastöriseeraaman maidon määrä on miltei kolminkertaistunut vajaan vuoden kuluessa, joten koneiston ja huoneuston laajentaminen on ehdoton välttämättömyys. Kun sitäpaitsi liikkeen vaurastuminen ja laajentuminen tekee välttämättömäksi myös voinvalmistuslaitoksen pystyttämisen, niin oli johtokunta tehnyt arviolaskuja tämmöisten välttämättömien vaatimuksien toteuttamiseksi. Pitkän ja muutamissa suhteissa kriitillisen keskustelun jälkeen päätettiin suorittaa laajennukset johtokunnan suunnitelmain mukaan. Johtokunta, ja sille avuksi valittu asiantuntijain komitea, velvotettiin heti ryhtymään niihin käytännöllisiin toimenpiteihin, mitä laajennuksen toteuttaminen edellyttää.

132 metsätyöläistä lakkoutunut Port Arthurin alueella

(Sähkösanoma Vapaudelle)

PORT ARTHUR, Ont., tammik. 28. — Pigeon River Lumber Co:lla työskennelleet yhdeksänkymmentä miestä ovat lakkoutuneet. Samaten neljäkymmentäkaksi miestä Onion Lakella, Ontariossa. Lähemmän selostuksen lähetän kirjeellisesti.

G. SUNDQVIST.

Edustajan lähettäminen Port Arthurin konferenssiin

Port Arthurissa tullaan tulevan kuun 4 päivänä pitämään osuusliikkeiden neuvottelukokous, missä tullaan päättämään alkutoimenpiteistä keskusosuuskunnan perustamiseksi, keskustelemaan osuusliikkeiden johtajakurssien pidosta y.m. osuustoimintaa koskevista käytännöllisistä ja periaatteellisista seikoista. Tähän kokoukseen päätti Co-Optasin vuosikokous lähettää Consumers' Societyn kanssa yhteisen edustajan. Edustajaksi valittiin yksimielisesti H. Ellmen.

Osuustoiminnallinen valistuskomitea

Osuustoiminnallisen valistustyön huoltamisen jätti kokous sitävarten valitsemansa komitean käsiin. Tähän komiteaan valittiin toveritar Hotti, toveritar Toivonen, Jussi Virta, Ida Luoma ja A. Rauhala. Johtokunnan suostumuksella voi tämä komitea käyttää tarkotuksiinsa osuuskunnan varoja sääntöjen määräämällä tavalla. Komitean ensimäisenä tehtävänä on Co-Optasin ja Consumers' Societyn yhdistämiskysymyksen selvittäminen.

Tilintarkastuksen suorittaminen

Liikkeen laajuuden ja yhä laajentumisen takia pidettiin välttämättömänä, että tilintarkastus luovutetaan laillisella lupakirjalla varustetun tilintarkastajan tehtäväksi ja yksimielisesti hyväksyttiin sitä edellyttävä päätös.

Terveyslautakunnan edustaja

Kokouksen alussa teki Sudburyn terveyslautakunnan tarkastaja herra Frank Rothery selkoa niistä perusvaatimuksista, joita farmarien tulee ehdottomasti noudattaa navettarakennuksiinsa, lehmiensä hoitoon ja lypsämiseen nähden, jos mielitään saada puhdasta ja muuten basilleista vapaata maitoa kuluttajain nautittavaksi. Sanoi aina olevansa valmis antamaan neuvoja henkilöille, jotka niitä tarvitsevat, ja kesän aikana tekevänsä vähintäin kerran kuukaudessa tarkastusmatkan itsekullekin farmille. Selostusta seurattiin mielenkiinnolla.

Johtokunnan jäsenten valinta

Sääntöjen mukaan oli johtokuntaan valittava neljä varsinaista ja seitsemän varajäsentä. Varsinaisiksi valittiin lippuäänestyksellä H. Ellmen, K. V. Nurmi, J. Ristimäki ja A. Mäkinen; varajäseniksi J. Lahti, V. Hänninen, E. Wilen, J. Johnson, V. Mäkelä, H. Kauhanen ja K. Jalonen.

Protestiponsi

Kokouksen lopussa hyväksyttiin yksimielisesti protestiponsi, joka on kokonaisuudessaan julkaistu toisessa paikassa lehteämme. Kokouksen työskentely ja henki oli kauttaaltaan rakentavaa ja eteenpäin pyrkivää. Kun nyt kokouksen jälkeen jatkamme samassa hengessä ja tarmokkaalla raatajaväestön kurssilla, niin seuraavaan vuosikokoukseen mennessä tulee osuustoiminnallinen liike keski-Ontariossa monin kerroin laajentumaan ja vaurastumaan.

Arvokkaita mineraalilöytöjä Länsi-Ontariossa

Ensimäinen huomattava kromiittilöytö Canadassa

TORONTO, Ont., tammikuun 26. — Tänne on tiedotettu, että Thunder Bayn piirissä Obonga-järven lähistöllä on löydetty huomattavia kromiittikerrostumia. Tähän mennessä ei ole vielä varmuutta, kuinka laajalle alueelle tämä mineraalilöytö ulottuu. Kuitenkin näytteiden analysointi on osottanut mineraalin olevan korkealaatuista ja täysin kelvollista käytettavaksi niihin lukuisiin tarkoituksiin, joihin sitä yleensä käytetään.

Kromiitti on musta rautapitoinen metalli, jota käytetään suuressa määrin teräksen valmistuksessa, samoin kuin nikkelinkin yhteydessä. Ruostumaton rauta on raudan ja kromiitin yhteen sulattamisen tulos, ja m.m. siitä saadaan kemiallisia aineita maalien valmistamista varten.

Melkein kaikki tähän asti Canadassa käytetty kromiitti on tuotettu Etelä-Rhodesiasta, Uudesta Caledoniasta ja Cubasta. Useita löytöjä on varhaisemmin tehty Quebecissä, mutta tähän mennessä niitä ei ole kehitetty.

Tapahtumain kehittyminen Afganistanissa

Heimot yhtyvät Amanullahiin, jonka joukot taistelevat englantilaisten tukemia kapinallisia vastaan

NAURETTAVIA HUHUJA TROTSKIN LIIKKEISTÄ

MOSKOVA, tammik. 26. —Tänne saapuneet tiedot kertovat Jalalabadin heimojen yhtyneen kannattamaan kuningas Amanullahia, joka on jälleen ryhtynyt taistelemaan menettämänsä Afganistanin kruunun puolesta. Jalalabadin heimot ovat edenneet Bacha Sakao'ta vastaan, joka pitää hallussaan Kabulia, ja ovat ne saapuneet 30 mailin päähän kaupungista. Ankara taistelu on ollut käynnissä Khakijevarissa, ja Sakaon, eli "kuningas" Habibullah Khanin, joukot perääntyvät Kabulia kohti.

Jalalabadin pääjoukot ovat saapuneet Jegdalikiin. Niiden sivusta on samalla edennyt uhaten pääkaupunkia pohjoisesta käsin. Hedelmällisen Logarjoen laakson asukkaat eivät ole alistuneet Sakaon uuden hallituksen vallan alle.

Porvarilehtien valheita Trotskin "joukoista" kumotaan

Neuvostohallituksen ulkoasiain virasto eilen jyrkästi kumosi Intian rajalta muka saapuneet huhut, että Leon Trotski komentaisi neuvostojoukkoja Afganistanin rajalla. "Tiedot", että karkoitettu ent. puna-armeijan komentaja olisi taasen astunut näyttämölle, leimataan sulaksi järjettömyydeksi.

Peshawar, Intia, tammik. 25. — Afganistanin tilanne kuvattiin eilen kaoottiseksi. Tilanne Kabulissa on sekava. Nykyisen hallitsijan, Habibullah Khanin arvellaan kohtaavan vaikeuksia, sillä Shinwarin ja muut heimot ovat osoittaneet vihamielisyyttä häntä kohtaan. Levottomuus vallitsee Babulissa.

Kiinalaiset haluaisivat enemmän konsuleita

VANCOUVER, B. C., tammikuun 26. — Kiinalaisten kansallisen puolueen maata käsittävä konventsioni, joka kokoontui täällä, päätti pyytää Nankingin hallitusta nimittämään useampia Kiinan konsuleita Canadaan. Tämän he katsoivat välttämättömäksi kiinalaisten etujen paremmin turvaamiseksi Canadassa. Tällä kertaa on olemassa ainoastaan kaksi Kiinan konsulia Canadassa, konsuli Ottawassa, ja varakonsuli Vancouverissa. Tämän kysymyksen toi esille äskettäin Torontossa ollut kiista valkoisten tyttöjen työskentelyn kieltämisestä kiinalaisissa paikoissa.

Kiinan hallitukselle päätettiin esittää, että se nimittäisi virallisia edustajia suurimpiin Canadan kaupunkeihin.

Katolilaiset vaativat lisäavustusta kouluilleen

OTTAWA, tammikuun 26. — Ontarion maakunnan roomalais-katolilaisen kirkon kannattajat kansallisuuteen katsomatta tulevat yhdistymään Ontarion maakuntahallitukselle tehtävän vaatimuksen taakse, saadakseen suurempaa rahallista avustusta katolilaisille kouluille. Noin kuukausi sitten kutsui paavin Canadassa oleva edustaja, kardinaali Cassulo, maakunnan piispojen ja muiden katolilaisen kirkon korkeiden miesten kokouksen tätä asiaa käsittelemään. Komitea, johon tuli piispoja y.m. kirkonmiehiä, valittiin esittämään maakuntahallitukselle, että nykyiseen lakiin tehtäisiin muutoksia, joiden mukaan katolilaisten koulut tulisivat saamaan yhtä paljon avustusta, kuin kansakoulutkin saavat.

Emäntä: — Mutta miten ihmeessä saamme vieraat lähtemään tiehensä?
Isäntä: — Koetahan laulaa heille jotakin.

Tohtori H. Koljonen
P.O. Box 1176
SUDBURY ONTARIO

Uusi suomalainen
sauna ja uima allas
Auki joka päivä kello 3 päivällä 12 yöllä.
NESTOR PUSKA
142 Durham kadulla, Sudbury, Ont.
Puhelin 2268

Dr. J. S. Strachan
HAMMASLÄÄKÄRI
Ross Block
FORT WILLIAM, ONTARIO

HAMMASLÄÄKÄRI
Tri Wood
Bank of Nova Scotia Bldg.
Täyttö-, päälystys- ja kultatyötä tehdään sekä ulosvetämistä.
Konttori puhelin 190
Asunto puhelin 1189.
Sudbury —— Ontario.

Suomalainen Koti
Suosittelee
RUOKAA JA HUONEITA
Huom.! Minuutin matka C. N. R. asemalta. (MT
390 Colborne Street
Tel. Main 0008
MONTREAL, QUEBEC

J. A. Erickson
SUOMALAINEN ASIOITSIA
tekee laillisia asiapapereita tässä maassa ja Suomessa käytettäväksi ja suorittaa yleensä kaikkia asioitsia-alalle kuuluvia tehtäviä. Tulkkina oikeuksissa y.m. M
Bank of Commerce Building.
—Phone 2131—
Box 718 — SUDBURY, ONT.

Liha- ja Ruokatavara-KAUPPA
NIEMI & VALKEAPÄÄ
Puhelin 844 — Box 524
71 Cedar St. — Sudbury, Ont.

Osuusruokala
Kirkland Laken suomalainen ruokala tarjoo ruokaa aterioittain. Jäsenyyteen voivat myös järjestyneet työläiset liittyä.
KIRKLAND LAKE FINNISH ASSOCIATION,
Box 297, Kirkland Lake, Ont.

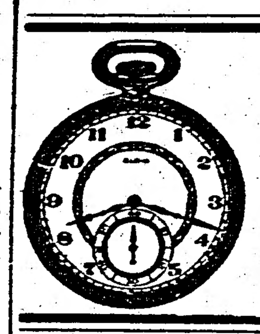

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

TILATKAA VAPAUS!

Kun kadotatte painoa tai voimia

Ihmisten jotka kadottavat painoansa tai voimiansa tulisi nauttia Nuga-Tonea joitakin päiviä tullakseen huomaamaan kuinka nopeasti se alkaa auttamaan heitä. Tämä ensiluokkainen valmiste on saanut aikaan ihmeitä sairaille ja huonossa kunnossa oleville ihmisille viimeisten 40 vuoden kuluessa. Mr. Gottfried Schilling, Prescott, Wis., sanoo: "Olin huonossa terveydessä ennenkuin aloin nauttimaan Nuga-Tonea. Vatsani toimi huonosti ja aamuisin ylösnoustessani olin väsyneempi kuin iltasin. Painoin ainoastaan 130 paunaa. Nyt painan 155 paunaa ja olen yleensä terveempi. Haluan kiittää teitä Nuga-Tonen nauttimisesta saamistani mainioista tuloksista.

Kaikkien heikkojen, ja sairaloisten ihmisten tulisi oppia Mr. Schillingin ja tuhansien muiden kokemuksista, jotka ovat nauttineet Nuga-Tonea ja ovat nyt hyvässä terveydessä. Voitte hankkia Nuga-Tonea kaikkialla missä lääkkeitä myydään. Jos ei välittäjällänne ole sitä varastossa, pyytäkää häntä tilaamaan sitä teille tukkurohdoskauppiaalta.

Kirjallisuutta

Kirja	Hinta
Aapinen, lasten opettelukirja sid.	.55
Ajan Unohtama maa, kirj. Edgar Rice Burroughs nid.	.85
Alas Spartakus, kirj. W. Mynzenberg	.15
Alanteen Sanakirja, suomalais-englantilainen sid.	5.50
Algebran Alkeet, koulujen tarpeeksi, kirj. E. Bonsdorff, sid.	1.25
Amerikalaisen Työväenliikkeen Vararikko, kirj. Wm. Z. Foster, nid.	.55
Amerikan Unionistisen Edustajiston Venäjän Matka, neuvostovallan nykyisistä oloista ja saavutuksista, suomennos	.40
Ange Pitou, kirj. Alexandre Dumas, nid. (Ranskan vallankumouksen aikoja)	.75
Anaski, kirjoitti: Kauppis-Heikki, nid.	.50
Apinain Kuningas, kirj. E. R. Burroughs, nid.	.75
Assmannin Pojat, kirj. H. Courts-Mahler, nid.	.50
Aseistettu Rakkaus, kirj. Rafael Sabatini, "viitan ja miekan romaani" keskiajoilta, nid.	.85
Autokirja, kirj. Yrjö Weilin, sid.	2.00
Avuttomia, romaani, kirj. J. I. Vatanen, nid.	.50
Aviovaimo, kirj. Anna Baadsgaard, nid.	.40
Bakteerit, Tietoaarre, kirj. Osc. Streng, sid.	.50
Bastiljen Valloitus, kirj. Alexandre Dumas, nid. (Ranskan vallankumouksen aikana tapahtunut)	.75
Babbitt, kirj. Sinclair Lewis, nid.	1.50
Cynthia, kirj. Courts-Mahler, nid.	.40
Egerin Tähdet, kirj. Geza Gärdonyi, romaani Unkarin menneisyydestä,	
Ei Onnea Ilman Sinua, kirj. H. Courths-Mahler, sid.	1.00
2 osaa, nid.	1.50
Eksyneitä, kirj. A. N. Koskela, nid.	.60
Elsinoren Kapina, kirj. Jack London, sid.	1.25
Elollisten Olentojen Lisääntyminen, kirj. F. Kolpin Ravn, sid.	.50
Elsa, kirj. Teuwo Pakkala, nid.	.65
Englanninkielen Oppikirja, kirj. K. Brekke, sid.	1.50
Englantilais-Suomalainen Sanakirja, hyvä opettelukirja, kirj. Y. Halonen	2.65
Englantia Aloitteleville, kirj. Enckell-Saarinen, sid.	1.75
Englantilais-Suomalainen Sanakirja, toimit. T. Wallenius, sid.	2.50
Englantilais-Suomalainen Sanakirja, kirj. S. Nuorteva, sid.	2.00
Gorillamies, kirj. Heikki Nummi, nid.	.40
Griseldis, kirj. H. Courths-Mahler, nid.	.65
Gabrielle, kirj. W. B. Maxwell (Kirsikka sarja No. 26), sid.	.90
Halikon Hakoniskat, murrekertomuksia, kirj. Kallio, sid.	1.40
Hirsipuita, kirj. Kössi Ahmala	.30
Hiiri, romaani, kirj. Ninna Clasen, nid.	.40
Hirmu-Hallitus, kirj. Alexandre Dumas, nid. (jatk. kirjaan Maison-Rougen Ritari)	.75
Hopeakuilu, Jännittävä intiaanikirja, kirj. George Manville Fenn, nid.	.75
Hornasuon Vaarin Testamentti, kirj. Aatu Takalisto, nid.	.15
Huoltoyhdistyksen Vuosikirja III, 1927	.25
Huilunsoittajan Katu, rakkausromaani, kirj. H. de Vere Stacpoole, sid.	.75
Humoristinen Laulukirja, se viimeinen painos	.45
Huithahannun Perintö, novelli, kirj. V. Luja, nid.	.50
Hänen Englantilainen Rouvansa, kirj. Rudolph Stratz, sid.	1.25
Hypatia, kirj. Charles Kingsley, nid.	.75
Ihmissydän, kirj. Guy de Maupassan, sid.	1.25
Ihmissydän, kirj. Guy de Maupassant, nid.	.75
Ihmisiä, kirj. Kalle Tähtelä (seitsemän novellia), sid.	.75
Ikuisen Päivän Maa, kirj. E. R. Burroughs, nid.	.65
Ikuinen Rakastaja, kirj. Edgar Rice Burroughs, nid.	.90
Ihmisen Herra, tarina synnistä, kirj. Hall Caine, 2 osaa, nid.	1.75
Ikuinen Salaisuus, kirj. Jack London, nid.	.40
Ikuinen Linna, kirj. Rudolph Stratz, sid.	1.25
Ilmojen Halki, kertomus lennosta pohjoisnavalle, kirj. Amundsen, nid.	1.50
Isoäidin Kuvakirja, kirj. Arvid Lydecken, sid.	.50
Jack London Elämäkerta, kirj. Helmi Krohn, nid.	.90
Jenkkejä Maailmalla, kirj. Mark Twain, sid.	1.75
Jerin Veli, erään koiran seikkailuja Etelämerellä, kirj. Jack London, sid.	1.00
Jill, miellyttävä romaani, kirj. E. M. Delafield, sid.	.90
Josef Balsamo, kirj. Alexandre Dumas, historiallinen romaani No. 2	.90
Juvenilia, kirj. Larin Kyösti (Nuoruuden Muistelmia), sid.	1.25
Juustoparooni, kirj. Kalle Rissanen, nid.	.40
Järjestelmäni Miehille, hyvä voimistelukirja, kirj. J. Mueller	1.25
Kansakoulun Laskuoppi, N:o 2, kirj. Nestor Ojala, sid.	1.00
Kansakoulun Kartasto, uusi, toim. A. R. Blomqvist ja E. E. Kaila	1.00
Kansakoulun Karttakirja, toim. Jotuni, sid.	1.00
Kansan Mies, kirj. A. Dumas, romaani Ranskan vallankumouksesta, nid.	.75
Kamaran Sankarit, kirj. Lauri Luoto, sid.	1.50
Kauhea Tarzan, kirj. E. R. Burroughs, nid.	.75
Kaleerivanki No. 117, 3 suurta osaa, kirj. P. Du Terrail, sid.	3.75
Kapitalismista Sosialismiin, kirj. Alf. Lux	.15
Kananhoitokirja, kirj. Mikko Ilkka, sid.	1.25
Kahdeksan Serkusta, kirj. Louisa M. Alcott, sid.	1.00
Kaulanauha, kirj. H. Courts-Mahler, nid.	.60
Kairosta Niilin Latvoille, matkailijakertomus, kirj. Pekkala, nid.	.90
Kadotuksen Kansa, kuvaus London itäpäästä, krij. Jack London, sid.	1.00
Kaksi Rakastavaista, kirj. H. Courts-Mahler, nid.	.50
Kielletty Hedelmä, kirj. Nataly von Eschstruth, nid.	.30
Kirjanpidon Oppikirja, kansakoulun jatkokouluja varten, kirj. I. V. Kaitila, sid.	1.00
Kemia, kirj. Hanna Seikku, sid.	.75
Kuudes Maanosa, kirj. Arvid Lydecken, nid.	.65
Kesäinen Leikki, romaani, kirj. Fredrik Böök, sid.	1.25
Keltainen Domino, kirj. Marcel Prevost, sid., hieno rakkausromaani	.75
Ketunpyyntiopas, kirj. Edvard Koponen, nid.	1.00
Klondyken Kuningas, seikkailuromaani Alaskasta, kirj. Jack London	1.25
Kuningattaren Kaulanauha, kirj. A. Dumas, historiall. romaani No. 5, nid.	.75
Kuninkaan Hansikas, kirj. Z. Topelius, historiallinen kertomus Kustaa III:n ajalta, nid.	.60
Kun Ruusu Puhkeaa, kirj. Louisa M. Alcott, nid.	.75
Kurkien Keralla Afrikkaan, matkailija- ja lintukert., kirj. B. Berg, nid.	1.75
Kuvia Metsän Elämästä, kirj. R. H. France, Tietoaarre, Uusi Sarja I, nid.	.40
Kun Ruusu Puhkeaa, romaani, kirj. L. M. Alcott, sid.	1.00
Kultamaan Rakkautta, kirj. Jack London, nid.	.40
Kuunlaakso, romaani, 2 osaa, kirj. Jack London, sid.	2.00
Kuningas Ludvig ja Hänen Lemmittynsä, kirj. Courths-Mahler, nid.	.40
Kreivitär de Charny, kirj. A. Dumas, historialliset romaanit No. 8, nid.	.75
Kipinälennättimen Toiminta, kuvitettu opas, kirj. Krigar ja Subkis, sid.	.50
Kilpakosijat, seikkailuromaani, kirj. D. Grimeton, nid.	.40
Kirjanpito-opas, tehnyt Juhana Toiviainen, nid.	.75
Kirjanpito, kauppaopistoja varten, kirj. I. Kovero	1.50
Keittokirja, kirj. Mina Walli, sid.	2.00
Kruunun Perämies, kirj. Larin Kyösti, nid.	1.25
Lappalaisten Kuningatar, Sten Sture Vanhempi ja Hänen Aikalaisensa, I osa, kirj. Carl Blink, nid.	.55
Lasten Laulukirja, kirj. Hilja Liinamaa-Pärssinen, sid. nuottipainos	.35
Lasten Oma Kirja, toimittanut Veli Giovanni, nid.	.25
Lajien Synty, luonnonhistoriaa, kirj. Charles Darwin, sid.	3.00
Lenin ja Leninismi, kuuluu sarjakirjastoon, kirj. I. Stalin, sid.	.75
Lenin — Taistelija, Opettaja, Johtaja, nid.	.40
Luonnontieteiden Voittokulku, Tietoaarre, kirj. Launhardt, sid.	.50
Luokkien Sota, kirj. Jack London, nid.	.85
Lumikenttien Tytär, seikkailuromaani Alaskasta, kirj. Jack London, sid.	1.25
Liselotten Naiminen, kirj. H. Courts-Mahler, nid.	.25
Lynne Courtin Salaisuus, kirj. J. S. Fletcher, nid.	.50
Lyhyt Terveysoppi Naisille, kirj. tri Fr. Hovitz	.35
Lääkärin Muistelmia, kirj. A. Dumas, historialliset romaanit No. 1	.80
Maapallo, toimituskunnan toimittama, 8 osaa, sid.	40.00
Maailman Taloudellinen Työväenliike, kirj. H. Losovsky	.75
Maailmanrakenne, käsittelee maailmankaikkeutta, kirj. E. Becher, nid.	1.75
Maapallon Kehityshistoria, Tietoaarre, kirj. Victor Madsen, nid.	.50
Maan Uumenissa, kirj. Edgar Rice Burroughs (Ikuisen Päivän Maa on tähän jatkoa), nid.	.75
Maailmanliike, Tietoaarre, kirj. Albrecht Wirth, sid.	.50
Mansaaren Tyttö, romaani, kirj. Hall Caine, nid.	1.00
Maanviljelys, Kemia ja Fysiikka, kirj. Arthur Rindell, sid.	1.75
Maanviljelysoppi, kirj. Suninen, sid.	1.25
Martin Eden, kirj. Jack London, sid.	1.50
Maija-Rouvan Onni, kirj. H. Courts-Mahler, nid.	.50
Marseljeesi, romaani Ranskan vallankumouksesta, kirj. A. Dumas, nid.	.85
Mabelin Häämatka, D. D. Wells, nid.	.40
Marsin Prinsessa, krij. E. R. Burroughs, nid.	.65
Metsän Tyttö, kertomaromaani, kirj. Maurize Barres, nid.	.75
Meren Erakot, kirj. Arvid Lydecken, nid.	.40
Merikotka, kertomus Saksan kaapparilaivastosta sota-aikana, kirj. Felix von Luckner, sid.	1.25
Mitä Olen Sinulle Tehnyt, kirj. H. Courts-Mahler, nid.	.60
Minkä Jumala on Yhdistänyt, kirj. H. Courts-Mahler, nid.	.50
Minun Marttani, kirj. Arvid Järnefelt, sid., kertomus	1.25
Minua Sanotaan Puusepäksi, yhteisk. romaani, kirj. Upton Sinclair, sid.	1.25
Mitä Tahdon, kirj. H. Courths-Mahler, nid.	.50
Mister Aikio, kirj. Azlag Jarga	.50
Miekkamiehen Onni, seikkailuromaani, kirj. R. Bringer, nid.	.40
Morsiusmarssi, kirj. Björnstjerne Björnson, nid.	.2
Murrosajan Lauluja, runokirja, kirj. Aku Päiviö, sid.	1.2
7,000 Mailia Halki Afrikan Aavikoiden, kirj. Otto Zeltins-Goldfels, sid.	1.[illegible]
Naisten ja Tyttöjen Urheiluopas, toim. Anni Collan (kuvitettu)	.50
Nainen ja Avioliitto, hyvä terveysopillinen kirja, kirj. Margaret Stephens	1.50
Naisvoimistelu I, kirj. Elli Björksten, nid.	1.00
Naisvoimistelu II, kirj. Elli Björksten, nid.	1.85
Naamioimiskoulu, hyvä näyttämölle, kirj. Juurioja, nid.	.75
Napoleon III Vallankaappaus, kirj. Karl Marx, nid.	.70
Nelitahtinen Räjähdysmoottori, käsikirja moottorin rakentajille, toim. insinööri Väinö Laurinen, sid.	.75
Neljä Vuotta Ihmissyöjien Parissa, kirj. Herman Detzner, Saksan lipun suojassa Uuden-Guinean tutkimattomissa sisäosissa 1914—1928, nid.	.85
Neiti de Taverney, kirj. A. Dumas, historiallinen romaani No. 3, nid.	.75
Nuoren Opettajattaren Varaventtiili, kirj. H. Valtonen, sid.	1.25
Osakeyhtiö Europa vai Europan Yhdysvallat, kirj. Edo Fimmen, nid.	.75
Oliver Twistin Seikkailut, kirj. Charles Dickens, sid.	1.25
Pakolainen, kirj. Lauri Luoto, sid.	1.50
Pakkopaita, kuolemattomuutta tutkiva vankilaromaani, kirj. Jack London	1.75
Pariisin Salaisuudet, 2 suurta osaa, kirj. Eugene Sue, sid.	3.25
Papukaija ja Kumpp., kirj. Harold MacGrath, sid.	.75
Pakolais Kuningas, kirj. A. Dumas, historiallinen romaani No. 10,	.75
Peloponnesolais Sota, kirj. Tykydides. Suom. Emil Hårdh, nid.	1.85
Perustuslain Olemus, kirj. O. Saari	.30
Perheen, Yksityisomaisuuden ja Valtion Alkuperä, kirj. F. Engels, sid.	1.00
Perintö Reinin Rannalla, romaani nykyvuosilta, kirj. Rene Schickele, nid.	1.00
Primitiivinen eli Perusvoimistelu, kirj. Kaarina Kari (naisia varten)	.50
Puuveitsellä Kultaa Vuolemassa, kirj. Kalle Rissanen	.50
Punainen Laulukirja, kokoelma lauluja	.20
Puhetaidon Opas, kirj. Arthur M. Lewis, sid.	.50
Puolineitsyet, kirj. Marcel Prevost, sid.	.75
Pimeys, Erik XIV ja Juhana III, II osa, kirj. Carl Blink	.55
Pieni Tietosanakirja, 3 osaa, kpl., sid.	6.00
Pieni Mehiläiskirja, kirj. Mikko Ilkka	.25
Pieni Komentokirja, kouluja ja lyhyitä kursseja varten, kirj. E. Kallio	.25
Poikien Oma Kirja, toimittanut Veli Giovanni, nid.	.50
Pohjolan Kukka, kirj. James Oliver Curwood, seikkailuja Canadan suurilla saloilla, nid.	.90
Rata- ja Kenttäurheilun Käsikirja, kirj. Jaakko J. Mikkola (172 kuvaa)	1.00
Rannerengas, kirj. David Potter, nid.	.40
Rakkaudesta Osaton, kirj. H. Courts-Mahler, nid.	.50
Russia After Ten Years, "Venäjän Matka" englanninkielellä	.65
Rämekorven Laiskottelijat, kirj. Veikko Korhonen, nid.	.50
Rämekorven Viinakuninkaat, kirj. Veikko Korhonen, nid.	.50
Sairas Lapsi, lasten terveyshoitokirja, kirj. Ruotsalainen, sid.	1.25
Salaperäinen Ruumisarkku, kirj. Stein Riverton, nid.	.25
Saksan Suuri Talonpoikaissota, kirj. Daniel Greiner, suom., nid.	.50
Sata Kuusikymmentä Objetta Lasten Taudeissa, kirj. tri Jules Comby, nid.	1.00
Satukontti (pikkulapsille), toim. Helmi Krohn, nid.	.25
Salomaiden Samoilijat, kirj. James Oliver Curwood, luonnonromaani, nid.	.90
Salaliittolaiset, kirj. Alexandre Dumas, historiallinen romaani No. 9, nid.	.75
Saksan Kumoustaistelu 1848, kirj. Karl Marx, sid.	.75
Sementti, kirj. Gladkov, nid.	1.25
Seikkailijatar, kirj. E. Phillips Oppenheim, nid.	.25
Seurustelun Taito, kirj. Bagheera, nid.	.75
Seurustelun Taito, kirj. Bagheera, sid.	1.00
Setä Tuomon Tupa, Lapsille, Lyhennetty, Kuvitettu, Suom., kirj. Harriet Beecher-Stowe, nid.	.25
Silmukorven Nuori Epra, kirj. Kaarle Halme, sid.	1.25
Sireenien Alla, romaani, kirj. L. M. Alcott, sid.	1.25
Sielullisesti Sairas Ihminen ja Hänen Hoitonsa, kirj. Karin Neuman-Rahn	1.75
Signe Björseth, kertomus, kirj. Juho Koskimaa, nid.	.50
Sireenien Alla, kirj. L. M. Alcott, nid.	.75
Silkkilaiva, romaani, kirj. Elenius, nid.	.75
Sosialistisen Filosofian Juuret, kirj. Frietrich Engels, nid.	.40
Suloisen Järjettömyyden Kaupunki, erittäin hieno rakkausromaani, kirj. E. Temple Thurston, sid.	1.50
Spartakus, kirj. Giovanniuoli, romaani, sid.	.60
Synöve Päivänkumpu, kirj. Björnstjerne Björnson, nid.	.50
Syömisen Taito, kirj. S. Henning Belfrage, lääket. tri., sid.	1.50
1000 Sanaa Englantia, kirj. tri Ernst Wallengergin mukaan suomeksi toim. Alli Wiherheimo, sid.	2.25
1000 Sanaa Englantia, nid., 13 vihkoa, mainio englanninkielen oppikirja	1.75
Tarzanin Pedot, kirj. E. R. Burroughs, nid.	.75
Tarzanin Poika, kirj. E. R. Burroughs, nid.	.75
Tarzan ja Oparin Aarteet, kirj. E. R. Burroughs, nid.	.75
Tarzan ja Kultaleijona, kirj. Edgar Rice Burroughs, nid.	.75
Talttumaton Tarzan, kirj. E. R. Burroughs, nid.	.75
Terveysoppi, oppikouluja varten, kirj. Rovert Tigerstedt, sid.	1.00
Telinevoimistelu I, kuvitettu, kirj. Väinö Laherma	1.00
Terveyteen Itsesuggestionin Avulla, kirj. Harry Brooks, nid.	.50
Telinevoimistelu II, kuvitettu, kirj. Väinö Laherma	1.00
Tie Terveyteen ja Kauneuteen, naisten kotivoimisteluopas, kirj. Hilma Jalkanen—Helvi Salminen (88 valokuvaa), nid.	.75
Tietosanakirja, täydellinen 11 osaa, sid., vastekansissa	80.00
Tiilenpäitä Lukemassa, kirj. Sulo Vuolijoki	.25
Tuhatvuotinen Valtakunta, kirj. Upton Sinclair, nid.	.65
Tulenliekki, seikkailu- ja rakkausromaani, kirj. L. J. Vance, nid.	.40
Tuhlaajapoika, romaani, kirj. Hall Caine, sid.	1.50
Tropiikin Hehkussa, seikkailuromaani, kirj. Maud Diver, nid.	.75
Tyttöjen Oma Kirja, toimittanut Helmi Krohn, nid.	.50
Templen Vangit, kirj. A. Dumas	.85
Taistelu Naisesta, kirj. Edgar Rice Burroughs, seikkailuja Alaskasta, nid.	.85
Työväen Olympialaiset, toim. V. Koivula, y.m., sid.	1.25
Työväen Laulukirja, 9 painos, sid.	.40
Tiede ja Vallankumous, mainio teos, kirj. Ernest Untermann, nid.	.60
Toiselle Luvattu, kirj. Emilie Flygare-Carlen, romaani, nid.	.75
Työväen Laulukirja, nuottipainos, sid.	1.10
Tyhjät Myllyt, satiireja ja novelleja, kirj. Kalle Rissanen, nid.	.60
Työmiehen Talousoppia, kirj. O. W. Kuusinen, nid.	.50
Työn Historia, kirj. Tjumenew, sid.	.85
Työmiehen Talousoppia, kirj. O. W. Kuusinen	.50
Urheilupoikain opas, kirj. Väinö Laherma, kuvitettu, sid.	.60
Urheiluväen Käsikirja 1925, toim. Yrjö Halme, nid.	.35
Uusi Paita ja Muita Kertomuksia, kirj. Dm. Semenovksi, nid.	.25
Uttarouva ja Metsämies, romaani, kirj. Rudolph H. Bartsch, sid.	.75
Valkosen Leijonan Metsästäjät, kirj. Lauri Luoto, sid.	1.50
Valaveljet, romaani Islannin asuttamisen ajoilta, kirj. G. Gunnarson, sid.	1.50
Vaimo, Jonkas Minulle Annoit, romaani elämästä, kirj. Hall Caine, nid.	1.75
Valtio ja Vallankumous, kirj. N. Lenin, suom., nid.	.35
Vallankumousrunoja, kokoelma lausut. runoja	.40
Vanhat Postivaunut, kertomuksia kirjailijaelämästä, kirj. Y. Hirn, nid.	1.75
Vanhan Arvoituksen ratkaisu, kirj. T. J. Lahtimies	.50
Vanhaan Hyvään Aikaan, kirj. Alma Aarni. Kuvaus kansanelämästä Vanajassa 1800-luvun edellisellä puoliskolla, nid.	.75
Venäjänkielen Sanasto, kirj. A. Rantalainen, sid.	1.50
Villiruusu, kirj. Kate Douglas Wiggin, kehitys romaani, nid.	.75
Viimeisen Tuomion Mestari, kirj. Leo Perutz, nid.	.75
Vierasta ja Omaa Kieltä Viertysten, engl.-kielen oppikirja	.75
Voimistelusanasto Sanoin ja Kuvin, kirj. K. E. Levälahti, sid.	.50
I Järjestys-, vapaa- ja sauvaliikkeet, II Telineliikkeet	1.75
Voimistelun Teoria, kirj. Viktor Heikel, nid.	1.00
Voimistelusali sekä Voimistelupuvut ja Telineet (13 kuvaa), ylipainos E. Kallion Voimistelu Käsikirja I:sen osan 7:mestä luvusta	.10
Voimistelu Ohjelmia, Sauva-liikkeitä, kirj. Arvo Vartia, nid.	.75
Voimistelu Ohjelmia, Vapaa-, Seura- ja Permantoliikkeitä, kirj. Arvo Vartia, nid.	.75
Voimistelun Rytmiharjoituksia Musiikin Mukaan, kirj. Hilma Jalkanen (naisille), nid.	.75
Voimistelun Käsikirja, kirj. Eino O. Kallio, nid. (etupäässä naisv. varten)	.75
Värmlannin Matka, kertomus Scandinavian salossalaisista, kirj. Erne Lampen, nid.	1.00
Ylös Helvetistä, kirj. Konrad Lehtimäki, nid.	1.25
Ylös Helvetistä, romaani, kirj. Konrad Lehtimäki, sid.	1.75
Yleisen Terveysopin Alkeet, kirj. Taav Laitinen, sid.	3.00
Yleinen Johdatus Luonnontieteisiin, Tietoaarre, kirj. Th. H. Huxley, sid.	.75
Yhdistysopas Naisvoimistelijoille, kirj. Kaarina Kari, nid.	.25
Yön Kuningatar, kirj. Headon Hill, nid.	.65
Vaarallinen Kosinta, ja mu'ta kertomuksia, kirj. Björnstjerne Björnson, nid.	.25
Valkoset Intiaanit, romaani, kirj. E. G. Seliger, nid.	.40
Valtio ja Vallankumous, kirj. N. Lenin	.25
Vedonlyönti, romaani, kirj. Heinz Tovole, sid.	.90
Villit Vuoret, nelinäytöksinen näytelmä, kirj. Eemeli Parras, nid.	.75
Why Co-operation, Consumers' Co-operative Movement in U. S. A., kirj. George Halonen, nid.	.10

Tilaustavan lisäksi voi Vapauden konttorista tilata WATERMANS FOUNTAIN KYNIÄ, joiden hinnat ovat $2.75, $4.00, $6.00 ja 7.00.

Uusia kirjoja tulee jatkuvasti Suomesta samoin kuin amerikkalaisia kustannuksia. Seuratkaa ilmotuksia Vapaudesta. Tehkää tilaukset osotteella

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA **Box 69, Sudbury, Ont.**